

NÉPÚJSÁG

2026. április 23.,
csütörtök

LXXVIII. évfolyam
87. (22247.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

XV. Dunán innen, Tiszán túl előválogató

Összeköt a Duna, Tisza és a Kárpát-medence népművészete

Mintegy 140 produkciót értékelhetett a szakmai zsűri

Fotó: A Sirülők együttes közösségi oldala

Tizenöt éve épít hidat a magyar közösségek között a Dunán innen, Tiszán túl című Kárpát-medencei ifjúsági seregszemle. A jubileumi év erdélyi elődöntőjének idén ismét Szováta adott otthont, ahová rekordszámú, közel 400 fiatal érkezett 48 település-

ről, hogy néptánc, népzene, népdal és népmese kategóriában bizonyítson.

Gligor Róbert László

(Folytatás a 10. oldalon)

Ne feledje

idejében
megújítani
előfizetését!

Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha megvásárolná!

Bemutatták a
Szentgyörgyi István
Színművészeti
Intézet digitális
archívumát

A dokumentumok digitalizálása egy nagyobb ívű kutatásnak a részeként indult el, két kötet jelent meg.

4.

Orvosok és
gyógyszerészek
szakmai párbeszéde

A rendezvény kiváló alkalmat kínál a régió tudományos és egészségügyi életének aktuális törekvéseibe való betekintésre.

7.

AKTUÁLIS

Kényszerházasság

Vajda György

Várható volt, hogy előbb vagy utóbb véget ér a Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Szociáldemokrata Párt (PSD) közötti politikai kényszerházasság, amely a legutóbbi parlamenti választások után alakult ki. Abból kiindulva, hogy a két párt politikai ideológiája homlokegyenest ellentmond egymásnak, nem volt szerencsés ez az összefonódás. Arra viszont jó volt, hogy a szélsőséges formációkat kizárják a kormányzásból. Amikor azonban az eladósodott ország megmentésére irányuló drasztikus döntéseket meg kellett hozni, megintogott a koalíció. Ugyanis ne felejtjük el, az országot az előző PSD-kormányok juttatták ide, ugyanis, amint most már egyre inkább nyilvánosságra kerül kiderült, hogy mind az uniós pénzzel, mind a hazai költségvetéssel, enyhén szólva felelőtlenül bántak. Magyarul: a pénz nem oda került, ahova kellett. Továbbá választóik megőrzéséért életbe léptettek olyan szociális intézkedéseket, amelyekre egyszerűen nem volt fedezet az állami költségvetésből. És amint más országok példája is igazolja, a bebetonozott hatalom kiépíti a maga polipszerű gazdasági és politikai nyúlványait, ami lehetőséget teremt bizonyos közpénzek elherdálására. Mindemelllett a PSD „káderpolitikájának” köszönhetően olyanok kerültek jó pozíciókba, akik nem igazán tartották be a törvényeket, és bundázott közbeszerzési eljárással ürítették ki az államkasszát. Mindezeket tetézte az, hogy egyes állami funkciókba nem érdem, hanem kapcsolati rendszer szerint kerültek olyanok, akiknek érdekük sem volt tisztességesen igazgatni a rájuk bízott intézményeket, mert hát megvolt a politikai háttérük ahhoz, hogy azt tegyenek, amit akarnak vagy amit elvárnak tőlük azok, akik oda helyezték őket. A Bolojan-kormány nem hozhatta meg a megszorító intézkedéseket anélkül, hogy ne nevezze meg konkrétan a felelősöket azért, hogy ide jutott az ország. Most már nem lehet

(Folytatás a 3. oldalon)

Tisztább látás.

akár
-40%

**KEDVEZMÉNY
LENCSEKRE**

PROGRESSZÍV

BLUE

GREEN

HARD COATED

*a készlet erejéig érvényes

A tökéletes látás a jó döntéssel kezdődik.
LÁSD A KÜLÖNBSEGET.
Érezd a kényelmet.

www.optofarm.ro

**OPTICA
OPTOFARM**

ÁPRILIS

23

6:22 11:03
20:20 3:19

A nappal hossza: 13 óra 58 perc

CSÜTÖRTÖK

Ma **BÉLA, ADALBERT**, holnap **GYÖRGY** napja

Az év 113. napja, hátravan 252 nap

IDŐJÁRÁS

Változóan felhős

Hőmérséklet:

max.: 16 °C
min.: 1 °C

naptár

Isten éltesse!

GYÖRGY: a görög Georgiosz névből, illetve ennek latin Georgius formájából származik. Jelentése: földműves, gazdálkodó. Női párja: Georgina, Györgyi, Zsorzszt.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2026. április 22.	
1 €	5,0951 lej
1 \$	4,3357 lej
100 Ft	1,4003 lej
1 g arany	663,0310 lej

Motorosbaleset Marosszentgyörgyön

Április 22-én, szerdán a reggeli órákban a rendőrök súlyos közúti balesethez irányították: Marosszentgyörgyön, a főút és az Építészek utca kereszteződésénél egy személyautó és motorkerékpár ütközött össze.

A rendőrség szerint egy 42 éves marosszentgyörgyi nő személygépkocsijával balra kanyarodott, és – egyelőre tisztázatlan körülmények között – összeütközött egy 34 éves, nagyenyei férfi által vezetett motorkerékpárral. A motorkerékpárost kórházba szállították. Mindkét járművezetőt alkoholszondával ellenőrizték, az eredmények negatívak voltak. A rendőrség gondatlanságból elkövetett testi sértés gyanúja miatt indított büntetőeljárást, tovább vizsgálják a baleset körülményeit. – tájékoztatt a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség sajtóosztálya. (pálosy)

Fotó: Infomures

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Bazsarózsa-fesztivál Mezőzáhon

Idén április 25-én és 26-án harmadik alkalommal szervezik meg a mezőzáhi bazsarózsa-fesztivált, amelynek az Ugron-kastély és a sztyepei bazsarózsa-rezervátum ad otthont. A fesztivál minden korosztály számára kínál élményeket. Az Ugron-kastélyban a vezetett túrákat Ugron Győző tartja szombaton és vasárnap, román nyelven 11 órától, magyar nyelven 12 órától. Lesz kerékpártúra a kastély és a rezervátum közötti útvonalon, továbbá filmvetítésre, koncertekre, gyermekprogramokra lehet számítani, fellép a Maros Művészegyüttes román együttese. Az Ugron-kastély udvara több tucat kiállítónak ad teret, a látogatók bográcsban készült bálmost, hagyományos lepényeket, helyi sajtokat, kalácsokat, kézműves csokoládét, természetes italokat kóstolhatnak. A programok 10 órakor kezdődnek, és 20 órakor érnek véget.

Ünnepi megemlékezés – 135 éves az EKE

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület fennállásának 135. évfordulója alkalmából április 29-én 18 órakor ünnepi megemlékezést szerveznek Marosvásárhelyen a Studium Hub földszinti konferenciatermében. A rendezvényen az egyesület múltjára tekintenek vissza, ahová várják az érdeklődőket és emlékezni vágyókat.

A gyerekek biztonságos közlekedéséért

A Marosszéki Közösségi Alapítvány április 24-én 10 órakor a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatalban workshopot szervez az iskolába vezető utcák és a gyermekek biztonságáról a School Streets – Enjoy Your Journey to the School projekt keretében. A témában az iskolák körüli terek biztonságát, a biztonságos közlekedést tárgyalják, és konkrét helyi megoldásokat keresnek a helyi hatóságokkal és civil szervezetekkel. A workshopot követően a Dacia iskolába látogatnak, ahol a projekt életbeültetését szemléltetik.

Divat és kultúra a reformkorban – Beszélő könyvek 6.

Hogyan válik a reformkorban az öltözet (is) a nemzeti elköteleződés manifesztumává? Melyek voltak a férfiak, nők, gyerekek főbb ruházati trendjei az 1840-es években (színek, fazonok, praktikák), miből tájékozódott a magyar polgárság a divatot illetően, illetve hol lehetett beszerezni a divatcikkek? 19. századi divatlapokról, reformkori divatról és annak társadalomformáló szerepéről kérdezi Mészáros Zsoltot, a budapesti Petőfi Irodalmi Múzeum irodalom- és művészettörténészét Lázok Klára, a Beszélő könyvek házigazdája április 24-én, pénteken 17 órától a marosvásárhelyi Teleki Téka emeleti dísztermében. A beszélgetés előtt és után a Teleki–Bolyai Könyvtár állományában található korabeli divatlapok is megtekinthetők az előtérben.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

A Föld napja

A bolygó védelme közös felelősség

A Föld napja alkalmából sajtóközleményben hívta fel a figyelmet a környezetvédelemben való aktív részvétel fontosságára a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség. A tájékoztatóban a szakemberek kiemelik, hogy az egészséges és fenntartható jövő érdekében mindannyiunknak cselekednünk kell.

Szeredai Vivien

Mint írták, az Egyesült Nemzetek Szervezete 2009-ben nyilvánította a Föld napjává április 22-ét. Bolygónkat ezen a napon nemzetközi szinten milliók ünneplik, kifejezve

Illusztráció

Fotó: Vajda György

RENDEZVÉNYEK

Búcsú és bérmálás Marosszentgyörgyön

Április 24-én, pénteken 11 órakor tartják a marosszentgyörgyi római katolikus egyházközség búcsú ünnepét. Az ünnepi szentmisét dr. Kovács Gergely gyulafehérvári érsek – a jelen lévő papokkal együtt – mutatja be, és közben kiszolgáltatja 39 fiatalnak a bérmálás szentségét.

Brenyó Mihály megyeközi verseny a Bolyaiban

A marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum XXV. alkalommal szervezi meg a III–IV. osztályos tanulók számára a Brenyó Mihály pontszerző matematikaversenyt. A megyeközi döntő ünnepélyes megnyitójára április 25-én 9 órai kezdettel kerül sor, a díjkiosztó ünnepség 17.30 órakor lesz a líceum dísztermében.

Hagyományos tavaszi vásár

A marosvásárhelyi Cuza Vodă utcai nagypiacon április 25-én, szombaton hagyományos tavaszi vásárt szerveznek. A város legnagyobb piacán ez az első

közös, a környezetvédelemre és a fenntartható társadalom megteremtésére irányuló törekvésüket.

A közleményben Cristina Pui, a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség megbízott főfelügyelője kiemelte, hogy az intézmény minden évben megerősíti elkötelezettségét a környezet védelme és a természettel szembeni felelősségteljes magatartás népszerűsítése iránt. Hangsúlyozta, az idén is a közösségi elkötelezettségre helyezik a hangsúlyt, és ugyanazt az üzenetet hirdetik, mint tavaly: *A mi erőnk a mi bolygónk.* Ez az üzenet kiemeli a konkrét cselekvések fontosságát a környezetre gyakorolt hatások csökkentése, a természeti erőforrások és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás terén. Úgy fogalmazott: „Intézményünk arra ösztönzi a hatóságokat, a gazdasági szereplőket és a polgárokat, hogy a mindennapi tevékenységeiket végezzék fenntartható módon”.

Cristina Pui rámutatott ugyanakkor, hogy a környezetvédelem nem csupán jogi kötelezettség, hanem közös felelősség is, amely az egész társadalom aktív részvételét és együttműködését igényli. Hangsúlyozta, hogy az olyan tevékenységek, mint például a hulladékok megfelelő kezelése, a víz-, levegő- és talajkiszáradás védelme, a biológiai sokféleség megőrzése, illetve az éghajlatváltozást befolyásoló kibocsátások csökkentése kulcsfontosságúak.

A Föld napja alkalmából a Maros Megyei Könyvtár román nyelvű tematikus mesedélutánt tartott a gyerekeknek, az állatkert pedig a Milvus Csoporttal közösen szervezett rendhagyó tevékenységgel hívta fel a figyelmet a környezettudatosságra és a közösségi szerepvállalás fontosságára.

ilyen rendezvény, amely a helyi termelők és a helyi termékek népszerűsítését célozza. A termelők a piac nagy csarnokában és a kinti standoknál is bemutatják portékáikat.

Lélekgyógyító irodalom

Irgalom, szeretet, megbocsátás – napjainkban mit jelentenek? Családok története, generációk szenvedései és a világtörténelem is azt mutatja, hogy e három fogalom sorsfordító tartalommal bír. Hiányuk újra és újra tragédiákat teremt, azonban ahol csak egy pillanatra is felvillannak, ott harmónia, béke és öröm születik. Az irodalom jó inspiráció felidézni és átélni, mit is jelent az irgalom, szeretet és megbocsátás. Az előadás a Studium Hubban május 4-én 18 órakor lesz, előadó Osváth Diána.

Kolbászfesztivál Jedden

A Csányi-kastélyban május 1-jén kolbászfesztivált tartanak, ahol több csapat különleges receptek szerint összesen 40 méter kolbászt tölt. Versenybe szállnak többek között a jeddi fiatalok, a hagyományörzők és a Csányi-kastély csapata. A győztest a jeddi kóstoló közösség dönti el. A kolbászsütés után a résztvevők birtokba vehetik a grillt, és megsüthetik a saját maguk által hozott húst és miccset. A rendezvény 11 órakor kezdődik.

Politikai válság

Egyeztetések a Cotroceni-palotában

Nicușor Dan államfő szerdán a Cotroceni-palotában megkezdte az egyeztetéseket a Nemzeti Liberális Párt (PNL) vezetőivel, miután a Szociáldemokrata Párt (PSD) megvonta politikai támogatását Ilie Bolojan miniszterelnöktől. A liberálisok küldöttségében Ilie Bolojan pártelnök, miniszterelnök, Dan Motreanu főtitkár, valamint a PNL első alelnökei, Cătălin Predoiu, Nicoleta Pauliuc, Ciprian Ciucu és Adrian Veștea vettek részt.

Korábban a PSD vezetői, Sorin Grindeanu pártelnök, Claudiu Manda főtitkár és Marian Neacșu miniszterelnök-helyettes tanácskoztak az államfővel. A liberálisokkal folytatott megbeszélések után az RMDSZ, a nemzeti kisebbségek frakciója, majd a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) képviselővel konzultált Nicușor Dan.

Romániában politikai válság alakult ki, miután a PSD úgy döntött, hogy megvonja támogatását a liberális Ilie Bolojan miniszterelnöktől. Ezért Nicușor Dan államfő szerdára konzultációra hívta a koalíciós pártokat.

A Szociáldemokrata Párt (PSD) elnöke, Sorin Grindeanu a Nicușor Dan államfővel folytatott szerdai konzultációk után kijelentette, hogy a párt ellenzékbe vonulhat, ha nem sikerül közelíteni az álláspontokat. A politikus megerősítette, hogy a PSD továbbra is egy Európa-barát koalíció része kíván maradni, de más miniszterelnökkel. Közlése szerint a Cotroceni-palotában ismertették a hétfői párt döntést, és az általuk életképesnek tartott megoldásokat is bemutatták. Ezek egyike a jelenlegi Európa-barát koalíció folytatása lenne, de Ilie Bolojan helyett más kormányfővel. Grindeanu

hangsúlyozta, hogy ha nem közelednek az álláspontok, a PSD ellenzékbe vonulhat. Megerősítette azt is, hogy a párt nem támogat kisebbségi kormányt, és nem kíván az Európa-baráttól eltérő kormánytöbbséget létrehozni. Elmondta azt is, hogy a PSD Románia nemzetközi kötelezettségvállalásainak teljesítését akkor is támogatni fogja, ha kormányon marad, és akkor is, ha ellenzékbe kerül. Ez a helyreállítási tervre (PNRR), valamint az Európai Bizottsággal és más nemzetközi szervezetekkel szemben vállalt pénzügyi kötelezettségekre is vonatkozik – tette hozzá, majd üdvözölte a konzultációk megszervezését, és úgy értékelte, hogy ez hasznos kezdeményezés. Kijelentette, hogy a nap végén derül ki, milyen következtetések vonhatók le az egyeztetésekből.

Ilie Bolojan kormányfő, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) elnöke a Nicușor Dan államfővel folytatott szerdai konzultációk után kijelentette, tájékoztatta az elnököt, hogy vállalja a miniszterelnöki megbízatása folytatását. Beszámolója szerint a találkozáson a kormányfő ismertette az államfővel a PNL álláspontját, amely szerint a liberálisok kormányzati és parlamenti szinten egyaránt

támogatni fogják továbbra is a kormány tevékenységét, és az ország számára alapvetően fontos projektek elfogadását, jómaga pedig folytatja miniszterelnöki mandátumát. Hangsúlyozta, ezeket a projekteket mielőbb el kell fogadni, hogy a Szociáldemokrata Párt (PSD) által kiváltott válság a lehető legkisebb hatást gyakorolja az uniós források felhasználására, Románia kötelezettségvállalásaira és az általános gazdasági helyzetre. Bolojan a kormány prioritásai között említette az országos helyreállítási terv (PNRR) mérföldköveinek teljesítését, amelyek törvénytervezeteket vagy kormányhatározatokat igényelnek. A törvényjavaslatok elfogadásához pedig parlamenti támogatásra van szükség, ezért a PNL pártok közötti moratóriumot fog szorgalmazni annak érdekében, hogy Románia teljesíthesse a mérföldköveket – nyilatkozta a kormányfő. Emlékeztetett arra is, hogy Romániának május végéig véglegesítenie kell a SAFE-program keretében finanszírozott beruházások szerződéseit is.

„Biztosítottam az elnök urat arról, hogy a PNL és jómagam is felelősséget vállalunk az ország kormányzásának biztosításáért, valamint azért, hogy megtegyünk mindent a stabilitás megteremtése érdekében, kijavítsuk a hibákat, és olyan reformokat hajtsunk végre, amelyekkel a következő években megteremtjük a jólét feltételeit Románia állampolgárai számára” – mondta a kormányfő.

sokat, hangsúlyozva, hogy számos ezekhez kapcsolódó eljárást le kell zárni a következő hetekben. „Igyekszünk biztosítani a kormány lehető legnormálisabb működtetését” – jelentette ki a miniszterelnök.

A kormányfő korábban a nemzeti kisebbségek parlamenti frakciójának képviselőivel is tárgyalt, kedd este pedig a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) elnökével, Dominic Fritzel egyeztetett. Ilie Bolojan a PNL országos politikai burójának keddi ülése után jelentette be, hogy egy kisebbségi kormány működésének lehetőségeiről készül egyeztetni az USR, az RMDSZ és a nemzeti kisebbségek parlamenti frakciójának képviselőivel. (Agerpres-hírosszefoglaló)

Az RMDSZ továbbra is a kormányban marad

Az RMDSZ továbbra is a kormánycsapat tagja marad – jelentette ki Kelemen Hunor szövetségi elnök az Ilie Bolojan miniszterelnökkel folytatott szerdai egyeztetést követően.

Az RMDSZ elnöke elmondta, tárgyaltak a kormányfővel a jelenlegi politikai helyzetről, és arra a következtetésre jutottak, hogy a következő napok történéseitől függetlenül a kormánynak folytatnia kell a munkát. „Mi továbbra is a kormánycsapat tagjai maradunk, és megpróbáljuk az adott körülmények között a lehető legjobban végezni a munkánkat” – fogalmazott Kelemen. Hozzátette, közép- és hosszú távon fontos lenne megtalálni a megfelelő megoldást arra, hogy az eddigiekhez hasonlóan többségi

támogatással rendelkező kormánya legyen az országnak.

Ilie Bolojan miniszterelnök hangsúlyozta, az RMDSZ képviselőivel folytatott egyeztetésen is abban állapodtak meg, hogy a Szociáldemokrata Párt (PSD) minisztereinek lemondása esetén megüresedő tisztségeket mielőbb vegyék át a hivatalban maradó miniszterek, és vigyék tovább a kivitelezés alatt álló projekteket. A kormányfő különösen fontosnak nevezte az országos helyreállítási tervben (PNRR) szereplő reformokat és beruházá-

Raed Arafatot is kihallgatták

Tizenhét személy ellen zajlik büntetőeljárás a Nagy-Britanniából beszerzett helikopter ügyében

A bukaresti katonai ügyészség kedden bejelentette, hogy 17 személy ellen folytat büntetőeljárást csempészet miatt a Nagy-Britanniából beszerzett helikopter ügyében. A gyanú szerint az érintettek társtettesként, bűnsegédként vagy felbujtóként vettek részt abban, hogy a légi járművet a héafizetés megkerülésével hozzák be Romániába. Az ügyben kihallgatták Raed Arafatot, a Belügyminisztérium Katasztrófavédelmi Főosztályának (DSU) vezetőjét is.

Az ügy előzménye, hogy 2016. június 2-án a Légirendészeti Főfelügyelőség Moldovai Köztársaságban SMURD-küldetést teljesítő helikoptere Haragűs térségben lezuhant. A balesetben a fedélzeten tartózkodó négy ember életét veszítette, a helikopter pedig teljesen megsemmisült. A CASCO-biztosítás alapján a biztosító vagy pénzbeli kárterítést fizethetett volna, vagy egy hasonló felszereltségű másik helikopterrel pótolhatta volna a megsemmisült gépet. A felek végül az utóbbi megoldás mellett döntöttek, és 2017 novemberében a Légirendészeti Főfelügyelőség átvette az új helikoptert Guernsey szigetén. Ez a brit fennhatóság

alá tartozó terület kívül esik az Európai Unió hea-(hozzáadottérték-adó)övezetén, ezért a helikopter romániai használatba vételéhez vámeljárássra, valamint a kapcsolódó adóterhek kifizetésére lett volna szükség. A nyomozás megállapította, hogy a helikoptert ezeknek a formásoknak a teljesítése nélkül vitték be az országba, és nem fizették ki a vámnál esedékes, 4.435.269 lej értékű héat. Az ügyészség szerint ezzel kár érte az állami költségvetést, miközben a biztosító jogtalan előnyhöz jutott. A vádhatóság közleménye szerint megalapozott a gyanú, hogy a kár rendezésében részt vevők lehetővé tették a biztosító számára kötele-

zettsége teljesítését egy olyan helikopter átadásával, amelyre nem alkalmazták a szükséges vámeljárást.

Raed Arafat a keddi kihallgatása után a Facebook-oldalán közölte, hogy a személyével és szakmai tevékenységével kapcsolatos vizsgálatok elhúzódása és kiterjesztése „komoly” kérdéseket vet fel, mivel ezek szerinte valós és ellenőrizhető bizonyítékok hiányában zajlanak. Arafat hangsúlyozta, hogy továbbra is teljes mértékben kész együttműködni az illetékes hatóságokkal, és támogatja az ügy tisztázásához vezető törvényes lépéseket. Közölte azt is, hogy az ügyészek eddig nem ismertettek bűncselekményre utaló konkrét bizonyítékokat. Úgy vélekedett, hogy az ügyekbe való bevonása „erőltetett és mesterséges”, mivel állítólagos bűnrészességi vagy koordinációs szerepet tulajdonítanak neki anélkül, hogy érintett lenne a vizsgált esetekben. Hozzátette: ez indokolatlanul károsíthatja a hírnevét. (Agerpres)

ORSZÁG – VILÁG

Május 9-én alakul meg az Országgyűlés

Május 9-én 10 órára hívta össze az új magyar Országgyűlés alakuló ülését Sulyok Tamás köztársasági elnök – közölte a Sándor-palota az MTI-vel. A Sándor-palota közleményében emlékeztet, hogy az Alaptörvény alapján az alakuló ülést – az országgyűlési képviselők általános választását követő harminc napon belüli időpontra – a köztársasági elnök hívja össze. Mint írták, a Sulyok Tamás felkérésére folytatott tárgyalások keretében a mandátumot szerző pártok képviselői egyetértettek abban, hogy ennek az időpontja május 9-én 10 óra legyen. A kialakult konszenzusra való tekintettel az államfő a jelzett időpontra hívta össze az alakuló ülést. (MTI)

Visszatér a tél

Az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) szerdai előrejelzése szerint hegyvidéken, Erdély keleti és déli részén vegyes csapadék várható, túlnyomórészt havazás formájában, emellett szeles, hideg időre lehet számítani péntek reggelig. A Déli- és a Keleti-Kárpátok 1400 méter fölötti térségeiben havazni fog, és átlagban 5 centiméter vastagságú hóréteg rakódik le. Időszakosan óránként 40-45 kilométeres sebességű szélfúvás is várható a nyugati és a délnyugati régiókban. Csütörtökön az ország összes régiójában szeles időre lehet számítani, a hegyekben és az északi, keleti és középső területeken helyenként az 55-60 km/órát is meghaladja a szellőkések sebessége. Az ilyenkor megszokottnál hidegebb lesz az ország szerte, helyenként, főként a Kárpátokon belüli régiókban és a dombos területeken dér képződhet az éjszaka folyamán. (Agerpres)

Házkutatás önkormányzatoknál

A korrupcióellenes ügyészség (DNA) ügyészei szerdán 69 helyszínen tartanak házkutatást Bukarestben és négy megyében egy pénzmosási ügyben, amely a Beszterce-Naszód és a Szilágy megyei önkormányzat közbeszerzéseire kapcsolódik. A DNA közleménye szerint a főváros mellett Beszterce-Naszód, Kolozs, Szilágy és Iași megyében zajlanak házkutatások, többek között két közműintézmény székhelyén, magánszemélyek lakásain, illetve vállalatok székhelyein és munkapontjain. Ezek mellett egy európai nyomozási határozat végrehajtása keretében Franciaország területén is házkutatásokat tartanak. Az ügyészek a Beszterce-Naszód és a Szilágy megyei önkormányzat székhelyén is vizsgálódnak. A DNA ügyészei három büntetőeljárást indítottak pénzmosás gyanújával a Beszterce-Naszód és a Szilágy megyei önkormányzatnál 2022 óta lebonyolított közhasznú munkálatok beszerzése kapcsán. (Agerpres)

Kényszerházasság

(Folytatás az 1. oldalról)

eltussolni azt, hogy sajátos demokráciánk milyen viszonyrendszert alakított ki, hiszen most már a néhány éve kialakult geopolitikai helyzet miatt az uniós források is elapadtak. A kölcsönöket vissza kell adni, és ha erre nincs garancia, akkor természetesen ezt a forrást is elzárja az unió, ami államcsödhöz vezethet. Mindebben a veszély az, hogy a szociális jellegű, de tulajdonképpen saját oligarchákat védő PSD-s politikai populista retorikája a választókat a szélsőséges pártok felé irányítja, ugyanis a legegyszerűbb az, ha tudatlanul, vagy szándékosan a jelenlegi kormányt szidják a hiányosságok miatt. Azt a kormányt, amely tulajdonképpen rendet próbál teremteni több mint három évtizedes káoszban, amit sokan a sajátos romániai (balkáni) demokráciának neveznek. A kényszerházasság miatti válás veszélye az, hogy ez megerősítheti azt a jelenlegi ellenzék, amely semmilyen megoldást nem ajánlott a gazdasági helyzetre, illetve képviselőinek olyan szélsőséges nézetei vannak, amelyek nem egyeztethetőek a demokratikus európai szemlélettel. Ilyen helyzetben az az ésszerű lépés, ha a reformokat és a gazdasági nehézségek ellenére kormányzást felvállalók támogatják a jelenlegi PNL-kormányt – ide értve az RMDSZ-t is –, mert egyelőre a másik (szélsőséges) irány nem alternatíva. Az már egy fogas kérdés, hogy meddig tart a választópolgárok túlrészarára, és mikor szakad el azoknak a cernája, akik ma még esélyt adnak ennek a kormányzásnak. Akik elfordulnak ettől, azok két év múlva vagy nem járulnak az urnákhoz, vagy a szélsőségeket választják, akik felé irányul a PSD is (vezető politikusaik európeán nyilatkozatai ellenére), így, ha nem erősíti a jelenlegi – a hatalmat szolgáló – oldal, a következő parlamenti választásokig igencsak kiborulhat a bili, és tényleg nagy sz...ban leszünk. Vajon lesz-e más alternatíva?

Bemutatták a Szentgyörgyi István Színművészeti Intézet digitális archívumát

A Művészeti Egyetem könyvtárában tegnap nyílt órán mutatták be azt a digitális archívumot, amely a Szentgyörgyi István Színművészeti Intézet 1962 és 1991 közötti előadásainak dokumentumait teszi nemsokára elérhetővé. Összesen 129 produkció plakátja, több mint 1200 fotója, az előadásokhoz köthető információk kerültek digitalizálásra. A webfelület hamarosan elérhető lesz az uat.ro oldalon. Mit kell tudni erről a színháztörténeti archívumról? – kérdeztük Boros Kinga teatrológust, az egyetem színháztörténet-tanárt.

Mezey Sarolta

– A dokumentumok digitalizálása egy nagyobb ívű kutatásnak a részeként indult el, két kötet jelent meg *A Szentgyörgyi István Színművészeti Intézet története* címmel, amit Lázok János és Ungvári Zrínyi Ildikó szerkesztettek. Ennek a projektnek Lázok János, az egyetemen évtizedekig oktató egykori színháztörténet-tanár a szellemi atyja. Ő kezdeményezte az archívum digitalizálását, amit körülbelül másfél évtizeddel ezelőtt elhanyagolt állapotban találtak meg. Egy nem rendszerezett, nem átmentett, nem megóvott, de mégiscsak létező archívumról van szó. Ennek feldolgozását a hallgatókkal együtt kezdték el. Plakátokat, fényképeket, műsorfüzeteket digitalizáltak, és mindenféle hiányzó információt megpróbáltak közösségi gyűjtésből beszere-

ezni. Például olyan előadásokról, amelyekről egyetlen fotó sem volt megtalálható az egyetemen. Arra kérték azokat, akiknek ilyen fotók a birtokukban voltak, hogy küldjék el, hogy ezek is bekerülhessenek az archívumba.

Az archívum az 1962 és 1991 közötti periódust öleli fel, a Köteles Sámuel utcai Stúdió Színház megalakulásától egészen addig, ameddig az intézmény a Szentgyörgyi István nevet viselte. 1991-ben történik meg a névváltozás, amikor az intézmény a Színművészeti Akadémia nevet kapja – tájékoztatott Boros Kinga.

A projekt tulajdonképpen egy alaputatás, mert színháztörténeti elemzések, megállapítások, teoretizálás nem volt része a folyamatnak – tette hozzá.

– A cél az, hogy a dokumentumokat – plakátokat, műsorfüzete-

ket, fotókat – átmentsük, hogy ne vesztődjenek, ne pusztuljanak el, hanem digitális formában fennmaradjanak, és hozzáférhetővé váljanak. Az utóbbi hónapokban a munka az általam tartott színháztörténet-szeminárium keretében zajlott, a II. éves teatrológusok azt tanulhatták meg, hogy a színháztörténet nem egy könyv, hanem az, amit mi most elkészítünk, és formálódik a kezünk alatt. Kézzelfogható, sokszor nyugós, alig-alig látványos eredményekkel szolgáló munkafolyamatot tapasztalhattak meg a hallgatók. Képzésükben ez azért jelentős, mert ők lesznek a jövő színháztörténészei. Tudniuk kell, hogyan kell egy színháztörténeti kutatást elkezdni, nem csak másoknak a nyomdokában járni, hanem megírni olyan fejezeteket, amelyek adott esetben nem voltak korábban feltárva – mondta Boros Kinga teatrológus.

A munkát senki sem főállásban végezte, a tanároknak és diákoknak ott volt a „főfoglalkozásuk”, emellett találtak időt a pluszmunka elvégzésére, a színháztörténeti kutatásra, mindig más hallgatókkal. Ezért is tartott másfél évtizedig az intézmény közel 40 éves archívumának a feldolgozása.

Nemzetközi médiatudományi konferencia

Április 24-én, pénteken a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem tizenegyedik alkalommal tart nemzetközi médiatudományi konferenciát a Stúdió Színház előterében *Párhuzamos valóságok, eltérő értékrendek – A társadalmi párbeszéd új útjai* címmel.

Korunkat egyre inkább a párhuzamosan létező, eltérő valóságértelmezések és értékrendek jellemzik. A globális változások, a digitalizáció, a kultúrák találkozása és a gyorsuló történelmi események hatására a második világháború után rögzült társadalmi normák bomlani látszanak, miközben új, egymástól eltérő értékrendek és identitások születnek. Ebben a gyorsan változó közegben a közös nyelv kialakítása és egymás gondolatainak, szándékainak megértése egyre nagyobb kihívást jelent, hiszen a társadalmi párbeszéd gyakran elakad, nyelvi és/vagy fogalmi zavarokba, félreértésekbe torkollik. A konferencián a szervezők többek között azokra a kérdésekre keresik a válaszokat, hogy milyen új vagy átalakuló értékrendek jelennek meg napjainkban, miként alakulnak ki ezek az értékrendek, milyen félreértések,

kommunikációs zavarok jellemzőek társadalmunk diskurzusára, milyen új párbeszédformák lehetségesek, és milyen stratégiák segíthetik a társadalmi kohézió fenntartását. A konferencián olyan előadók szólnak meg, akik a médiatudományok, vizuális művészetek, szociológia, pszichológia, etika, jog, esztétika, digitális technika területén munkálkodnak, és készek – saját szakszempontjaik szerint – megfigyeléseket végezni a valamennyiünket egyformán érintő új médiával kapcsolatosan. A konferencián bemutatják a Magyar Kar által meghirdetett sajtófotó-pályázat képeiből összeállított kiállítást, és díjazták a nyerteseket. A konferencia 9.30-kor kezdődik, több szekcióban zajlik. Az egyik a médiáról, a demokráciáról és szólásszabadságról tartanak előadást a meghívottak. 11.15 órai kezdettel a média és fotográfia új narratíváiról beszélnek. 14 órakor megnyitják a fotókiállítást, és díjazták a legjobb felvételek készítőit, majd ezután a médiahatásokról értekeznek az előadók, végül szó lesz még a kortárs drámának a médiával, illetve a kultúrával való kapcsolatáról, hatásáról – tájékoztatta lapunkat a Művészeti Egyetem. (v.gy.)

Fizetni fogják a betegszabadság első napját a krónikus betegeknek

A betegszabadság első napját fizetni fogják a krónikus betegeknek, az országos egészségügyi programokban nyilvántartott pácienseknek, a nappali kórházi ellátásban részesülőeknek, valamint orvosi és sebészeti sürgősségi esetekben is – jelentette be szerdán az egészségügyi miniszter. Alexandru Rogobete Facebook-oldalán számolt be arról, hogy miután előbb sürgősségi kormányrendelettel próbálták meg orvosolni (sikertelenül) a betegszabadság első napjára járó juttatás megvonását előíró intézkedés krónikus és más rászoruló kategóriákat is érintő következményeit, betervezték a jogszabály-módosítást a parlamentbe, ahol a képviselőház szerdán meg is szavazta. A miniszter szerint helyesen alkalmazva a betegszabadság valódi védelmet nyújt a betegeknek és a környezetében élők-

nek. Egy korábbi bejegyzésében a miniszter hangsúlyozta: a betegszabadság első napjára járó juttatás megvonása fontos az állami egészségügyi rendszer fenntarthatósága szempontjából, de nem írhatja felül a betegek egészségének védelmét, és kiszolgáltatott betegek nem szenvedhetnek hátrányt a szabályozás miatt. A Bolojan-kabinet decemberben jóváhagyott sürgősségi rendelete értelmében 2026. február 1. és 2027. december 31. között a betegszabadság első napját nem fizetik az alkalmazottaknak, a 2–6. nap közötti juttatást a munkáltató, míg a 7. naptól a gyógyulásig járó összeget az egészségbiztosítási alap (FNU-ASS) fedezi. Nem fizetik a betegszabadság első napját azokban az esetekben sem, amikor a juttatást a törvény szerint teljes egészében az egészségbiztosítási alap fedezi.

Fotó: Nagy Tibor

CSÜTÖRTÖKI KIMENŐ

Sebestyén Mihály

Az emberiség visszavágyik az ősvadonba. A kijelentés, belátom, súlyos, és indoklást igényel. Azzal kell kezdenem, hogy a környezetvédők a maradékot igyekeznek menteni az ősvadonból, a zöldből, a természetből, azt, ami még megmaradt. Ennek érdekében nemzeti parkokat hasítanak ki, rezervátumokat építenek ki, erdőket ültetnek, vizeket tisztítanak meg, az állatvilágot istápolják, megmenetik, megmentenék mindenáron a kihalt fajokat, és visszatelepítenek már-már kipusztult állatokat természetes régi környezetükbe. Minden eszköz jó, a mesterséges intelligenciát is beleértve, a természet megőrzéséhez. Ebben az ó-új ősvadonban a civilizációnak is helye van. Az okosan vezetett, működtetett civilizációnak, gépességnek, elektronikának. Aminek pedig gyökeresen nincs helye, az a háború.

Na persze, ezt már a régi görögök is tudták, hogy békében égit nőhetnek a fák. És derékig a fű. Számolnunk kell azzal is, hogy a fűben ott lapulnak, csak reánk várnak a kullancsok, a vadonban a vadak, akikkel az ősvadonban megküzdött, hogy

táplálékot szerezzen. A tengerekben ott van az élv és a cápák, minden és mindennek az ellenkezője. A természet – ha hagyják – egyensúlyt teremt teremtményei között. Az emberiség ezt már rég felismerte, csak éppen nem gyakorolja túl sikeresen az egyensúlyteremtést a saját társadalmi szintjén. Születtek természeti modellek, de azokat maga az evolúció és az intelligencia, az erőszak és a bírvágy rontja le folytonosan, sarkall újabb kísérletekre.

Be kell látnom, hogy ez elég lapos bölcséleti kísérlet, ezért inkább a fentiekhez lazán kapcsolódva arról szólnék, amit a régiek scientia amabilisnak, kedélyes, szeretetre méltó tudománynak neveztek. Ez pedig a botanika. A minap ugyanis egy könyvbemutatón vettem részt, ahol a városunkat körülvevő gyógyhatású növényekről szóló munkát* mutatott be Pokorny László doktor, botanikus, egyetemi tanár, gyermekistápa, menhelynök.

Ez juttatta eszembe, hogy a botanika, a növények tanulmányozása régi kedvence a tudósoknak. És még azok is művelik, akiknek nem szakmájuk. Nemes foglalkozásnak szá-

mított. Az egyetemek mellett (lásd Hollandia, Svájc, Németország, Skandinávia, Franciaország vagy éppen Itália) mindig volt, ma is találunk botanikus kerteket, vagy – ahogyan egykor nevezték – fűvészkerteket. (Vö. Pál utcai fiúk.) Ezekben különféle gyógynövényeket, ennivalót, szép virágzatú ritkaságokat, jó illatú plántákat, kiváló teának való füveket, cserjéket, fákat neveltek. Tanulmányozták, nemesítették, kitenyésztettek variánsokat, gyógyszeralapanyagokat nyertek ki. Erdélyi peregrinus diákok pedig maguk is a hortus sanitatis (az egészség kertje) növényei fölő hajoltak, a könyvek mellett, elsajátították a növények ismeretét, megtanulták hasznát, fel is jegyezték maguknak, és hazatérve környezetükben is szétnéztek. Bejárták Erdély hegyeit és mezeit, a folyók és patakok völgyét, dombhátaikat, növényeket gyűjtöttek, herbáriumot állítottak össze, amelyet elhelyeztek egyetemek híján az egykori tudományművelés telephelyein, a kollégiumokban, gimnáziumokban. A házi múzeumok féltett kincsei voltak, más természeti ritkaságok, lepkék, madarak, földtani

érdekességek, ásványok mellett. Botanikus kertek létesültek. A legnagyobb végül a múlt században Kolozsvárott.

Bár létezett népgyógyászat, a falusi ember patikája – tehát egyes növények gyógyhatását ősidők óta ismerte az ember, és nemzedékről nemzedékre öröklődött ennek ismerete és használata –, véleményem szerint a mai gyógynövényismeret elterjedése a tudomány művelőinek, a botanikusoknak, gyógyszerészeknek, orvosoknak, természettudósoknak köszönhető, akik fáradhatatlanul tanítottak, bemutattak, kutattak, tanítványaiknak továbbadták az ismereteket, vagy éppenséggel szakmai titokként őrizték, és csak haláluk után derült fény a titkos receptekre, varázsszerekre.

A botanika békés, csöndes tudomány. A növényhatározók nem ismerik a gyűlöletbeszédet. A tudományos tévedés, érdes állítás vagy hamisítás vitákat gerjeszt, háborút soha.

Gyűjtsünk növényeket, műveljünk kertet! Városiaknak ajánlva – virágozzék a balkontertészt!

*Dr. Pokorny László: Marosvásárhely és környékének gyógynövényei. Mentor Könyvek, Mvh., 2026.

Betegség, orvosok, orvoslás a magyar irodalomban (80.)

Látni és láttatni a csodát – Szabó T. Anna (2.)

A kórház sok különböző formában jelenik meg Szabó T. Anna költészetében. Olykor humoros, abszurdba hajlóra porgetett zsánerképeket olvashatunk tőle.

Kiss Zsuzsánna

A *Kórház* című vers egymáshoz lazán kapcsolt strófái kórházi várótermekben elhangzó párbeszédet „szembesítenek” várakozó betegek belső monológjaival. Az első részben a nővér és a betegek beszélgetése „pattog le” előttünk, ilyenformán:

„Nővérke, drága, várjon.
Igen, holnap is rendel.
Dolgozunk, ne zavarjon.
Megbolondul az ember.
Maga mióta vár itt?
Már háromszor mütöttek.”
(*Kórház*, *Vagyok*, 2022, 70.)

A második részben a lírai hang kiválaszt egy tolokocsiban ülő, kopasz nőt, megrajzolja törekeny alakját, majd az élethez betegen is ragaszkodó, a gyógyulásért mindent újrakezdni és jobbra tenni akaró lélek tusakodó gondolatait közvetíti általános emberi érvénnyel, katartikusan:

„Többé se ide, se hova.
Téridő-onkológia.
[...] Számlálgatja a sejteket.
Erősen fogja, meg se rezdül
a kórszöveti lelet.
[...] most már csak egy a vágya:
jól megfogózni, nem beállni
a félholtak sorába.
Ha egyszer visszaengedik,
többé sosem panaszkodik,
mindenkivel kibékül,
megbocsátja a vétkeik,
haj, csak ne így, haj csak ne itt –
kapaszkodik és szédül.” (Kórház,
Vagyok, 2022, 70.)

Hasonló szövegépítő módszerrel találkozunk a *Lányok* című versben. Párbeszéd és belső beszéd összemontázsolt áradását a mottó és a csattanó közötti párhuzam, illetve ellentét feszíti a katarzisig. A vers mottója egy borkereskedői iratban fennmaradt korai verstörredékünk, a *Körmöcbányai tánczó* (1505), mely így hangzik:

Supra agnő, szökj fel kabla,
Hazajött firjed, tombolj Kató
Az te szíp palástodban,
Gombos sarudban;
Haja, haja, virágom!

E korai virágénekünk jelentését sokan kutatták, magyarázták (Kőszeghy Péter 1985, Ludányi Mária 1995, Utasi Csilla 2021). Az agnő

Szabó T. Anna

Forrás: Wikipédia

közvetlen jelentése: erotikára, szerelemre vágyó idős nő, tágabban értelmezve pedig: férje távollétében házasságtörést elkövető asszony. Az „agnő-ageb” kifejezés alaposabb történelmi-kulturális megközelítésben ugyanakkor a feje tetejére állított világ részeként az erkölcsi züllés emberi (női és férfiúi) ágensét képviseli a hajdani német borkereskedő által rögzített magyar sorokban! A férjét (hűségesen vagy csalfán) hazaváró (fiatal vagy öreg) asszony öröme avagy riadóztatása (!) tehát különleges, érdekes párhuzamot von a női kórtermi sürgősforgással. A táncszóból a gyorsan hanyatló élet sürgető igényét halljuk – akkor is, ha a szabadság és a szabadságnak ellentmondó szabadság cinikus vagy intő képzele is felvillan soraiban. Talán nem véletlen, hogy a pestis dúlta Európában, a tánczó rögzítésének éve (1505) előtt kevéssel, 1494-ben íródott németül a *Bolondok hajója* című szatíra (Sebastian Brant), majd 1500 körül Hieronymus Bosch megalkotta azonos című festményét! Szabó T. Anna „kórtermi” versében a nyolcvanöt éves, pergamenbőrű, nyitott szájjal alvó, vizeletszagú öreglányok így készülődnek a nagyvizitre:

„Mozgás, lányok, mosdás, mosdás,
nagyvizit előtti lepedőosztás,
nagydolog, ágytál [...]” (Lányok,
Vagyok, 2022, 232.)

A betegségnek és a sohasem elég jó kórház intézményének kiszolgáltatott, bűdös mosdószivaccsal mosdó öregasszonyok egyéni szenvedése a vers folyamán nem enyhül. Annyi történik velük, hogy az

egyen belső hangját felváltja a keserű valóság közös tudomásul vétele: „szükségünket is [...] tesszünk is elviszi majd valaki”. A halálra ilyen rideg körülmények között felkészülő „lányok” keserves lelkiállapotára rikító bokorrimek felelnek:

„elhagy ép eszünk,
elhagy életünk,
elhagy, ki voltunk és el,
akivé leszünk
[...] marad a nulla,
kimosdott, tisztá,
O-szájú hullá” (Lányok,
Vagyok, 2022, 232.)

Reznágnál leírásra, illetve a külső vízió és a belső reflexió ívére épül a *Medence* című vers, amelyben két sugárkezelés között a hazaengedett hetvenéves asszony egyedül és egyszerre éli át múltját, jelenét és jövőjét. Sápadtan ül s gyámoltalanul a kerti hintán, fázik a melegben, parókáját félti, hogy ölébe hull:

„üres szemem messze réved,
nézi-nézi az egészet,
úgy, mint aki könnyek nélkül búcsúzni tanul.” (Medence,
Vagyok, 2022, 233.)

A „miért kell elmennem innen” kérdésre a lírai „szereplő” nem talál feleletet, csak ül hiábavalóan a csendben. A kerti medencében apa, gyermek és kismama úszkál, talán ők a beteg asszony családja – a haladók tudatában nincs már szoros kapcsolat közöttük. Mégis, a medencében úszkáló várandós nő, menyé látványa vezeti el a beteg idős asszonyt a közelgő halál elfogadásához. A fiatalasszony méhében úgy készül a baba, mint beteg testében a halál. Tragikus beletörődésnek és játszi halvány remény távlatának kettős dallamával zárul a vers:

„Közeleg a gumicápa, vadul vicso-
rog,
hamm, elkaplak, oldaláról véres víz
csorog,
elbújhatasz vagy lemerülhetsz,
előlem nem menekülhetsz,
hamm, bekaplak, szól a gyermek,
fröcsköl és morog.
[...] az almák az almafákon még
felizzanak,
és sugárterápiára, új tavaszra,
nyárra vár a rothadó hús közepén a cápaképmag.” (Medence,
Vagyok, 2022, 233.)

Egyedülálló élmény

A fájdalom mibenlétét kutatja a *Műtét* című vers. Ennek mottója Máté evangéliumából való: „mert jobb neked, hogy egy vesszen el a te tagjaid közül, semhogy egész tested a gyehehnára vettessék” (Mt 5:30). A rossz testrészt elvetésének metaforája a bűntől való megszabadulás gondolatát jelenti. Anna versében a fájdalom előbb mint tanítómester jelenik meg, aki az önazonosság forrása. Aztán a szenvedéssel való azonosulás önfegyelmet, alázatot, végül Istennek való átadottságot ajándékozik a fájdalommal együtt élő embernek.

Szabó T. Anna több versét a gyermekszülés élménye hívta életre. A *Szülészoba* lírai hangja a vajúdnő. A szülés indulását jelző fájdalomtól a mama és magzata közös kínját a kipréselődött magzat felsírásáig és a „kívülre” jutott kisbaba számbavételéig ível az anya naturalista rapzódiaja. Vissza-visszatér a kínzó. Míg az állatok a maguk vackán szülnék, a szülő nők együtt, többszólamú jajgatásban vajúdnak. Míg riadtan figyelik az ismétlődő görcsös fájásokat, addig poklot szenvednek, de amikor képesek magukban maradni a kinnal, egyedülálló élményben részesülnek:

„a kín gazdát keres,
elkap, megszáll, a lényed része lesz,
már ő vagy: lüktető, határtalan –
[...] sodor
[...] barbár, lét előtti nyelven beszél,
ömlik a szádon, ősi jajgatás,
a másvilági gyász.
[...] bújj ki, gyere, síkos csigabigám!
[...] gyermek, te súly, te izzó vas, te kő,
gyere elő
[...] Húz. Lök. Feszít. Te semmit nem tehetsz,
Már hét órája. Széttép. Lélegezz.
[...] Ne tarts ellent, add át magad,
ez a szenvedés nem te vagy,
de ez az óra csak tied:
nem szülheti meg senki más
a gyermeked.
[...] testem vergődő kosarában
[...] fejével tolvá,
tágítja kijárata rését.
[...] a nőből farkas lesz, tutul,
ökle a vaságyra szorul
[...] Még nem, még nem segíthetek.
Csak tarthatok, nem tolhatok.
[...] egy gyermek teljes erejéből
ellenszegül a pusztulásnak.
Átcsúszik majd a tű fókán
nagy feje
[...] csak fekszik ott:
rémületében zárva még
az ökle, a szemé.” (Szülészoba,
Vagyok, 2022, 104-107.)

„Közeleg a gumicápa, vadul vicso-
rog,
hamm, elkaplak, oldaláról véres víz
csorog,
elbújhatasz vagy lemerülhetsz,
előlem nem menekülhetsz,
hamm, bekaplak, szól a gyermek,
fröcsköl és morog.
[...] az almák az almafákon még
felizzanak,
és sugárterápiára, új tavaszra,
nyárra vár a rothadó hús közepén a cápaképmag.” (Medence,
Vagyok, 2022, 233.)

Az osztály

című vers könnyedében, bő humorral és több szempontból – a mottó szerint operettszerűen – dolgozza fel ugyanezt a szülőélményt. Megszólal a takarítónő, a nővér, a gyakornok

orvos és az ablakmosók csapata, majd a szülésen átesett anyja is. Két felvonás az anyáé: először megpihen, megsimítja-megszámolja a pokróc alatt a már lemosott kisbabája lábujjait, másodszor beindul anyai élete következő szakasza: a kórházban éjjel feszülő melllel kóvályog a folyosón, esengve, várva, hogy fájó kőkemény mellére tehesse külön teremben tartott, békésen szuszogó kisbabáját... az operettköltemény zárásaként távolító nézőpontból látjuk a kórház összes újszülöttjét szépen sorban a kerekcs kocsin, szoptatásra átadás előtt:

„mint a frissen sült kenyerek,
szépen sorjában egymás mellett
[...] puhán becsomagolva, tisztán,
[...] szuszog és sír és nyekereg
a visszhangos csecsemőosztály
[...] és mellre téve elcsitítják
a sok üvöltő gyereket.” (Az osztály,
Vagyok, 2022, 111.)

Szabó T. Anna apai nagyanyja és apósa is fogorvos volt. A mindenkori által ismert fogorvosélményről írta *Mementó* című versét. Ebben a versben kifejezi halálját fogorvos családtagjai iránt, akik egyrészt „befalazták emléküket” az ő csontjaiba, másrészt megtanították neki a higgadt és bizalomteli türelmet a fogorvosi székben, „a szív nyugalmát, amikor kigyúl az éles lámpa”. Új fogorvossal szemben is tart családi örökségként a költő bátorsága és bizalma. Mint egy koncertteremben, úgy hallgat és figyel, míg szájában működik a fogorvos. Végül, „amikor már beszélgetünk”, új élmény éri. A fogorvosi szekrény koponyáját bámulja, és derülten szabadulva a kezelés alól, szinte újraélti, eljuttatva Hamlet jelenetét az egykori udvari bolond, Yorick koponyájával: „Ki volt vajon? Mit akart mondani?” A koponya állkapocsízülete hiányos, elporlott. Páciense érdeklődését látva, a fogorvos magyarázni kezdi, hogy milyen sérülékeny is az emberi száj, s benne az állkapocsízület, melynek orvosi neve a mulandóságot is magában foglalja:

[...] Milyen mulandó.
De milyen szép az ízület neve!
Felírja nekem, hogy el ne felejtsem:

Articulatio temporo-mandibularis. (Mementó,
Vagyok, 2022, 284-285.)

Szabó T. Anna versei a poros, rohanós mindennapokban látják meg és láttatják a csodát. Élőbeszédszerűek, indulatosak, szellemesek, kezesletlenek, ez adja humorukat és tragikumukat is.

Pakisztán 9.

Negyedik túranap a Karakorum hegységben

A 3788 méteren fekvő Koburtse sáttortábor amolyan logisztikai központnak tűnt, ahol rengeteg hordó és üzemanyag-tartály volt felhalmozva, amelyek feltehetően az ösvényünk mentén itt-ott elhelyezett katonai táborok üzemanyag-utánpótlását szolgálták.

Érkezés a 3788 méteren fekvő Khoburtse táborba

A Karakorum jégvizes kőfürdői

A tábor ott lapul, ahol a Liligo-gleccser a Baltoróba torkollik, a jobb oldalon, és úgy képezték ki, hogy az olvadákvízét zuhatagszerűen odavezették, kiváló körülményeket teremtve ezáltal a mosdáshoz. Nem is sokat teketóriáztunk, szinte versenyeztünk, hogy ki lesz az, aki három nap után hamarabb dobja le gőnceit, beáll a „zuhany” alá, és elsőként teszi magát tisztába. Egyébként a víz hőmérséklete viszonylag kellemes volt, holott fürdővizünk nem sokkal korábban még évszázados jég volt, és erdélyi hegyi patakos emlékeimből is sokkal hidegebbre számítottam. Nem kellett levegő után kapkodnom, igazi spaélmény volt, távol a civilizációtól, a Karakorum jégvizes kőfürdőjében. Tudtuk, ez lesz hosszú ideig az utolsó lehetőség arra, hogy tetőtől talpig, szap-pan és folyóvíz segítségével tisztálkodhassunk, ezért alaposan megsikáltuk törődött testünket. Rádásul nem csupán tisztálkodásra használhattuk az áldott vizet, hanem először és utoljára ezen a túrán nagymosást is rendezhettünk, ahol a kőkeménnyé porosodott zoknikat, vadszagú ruhákat megcsutakolhattuk. Szerencsénkre még csak kora délután volt, így az intenzív napsütés sötétedésig megszáritotta a sátrak madzagjaira kitergetett ruhadarabokat. A megtisztulás felüdtett, egekbe emelte morálunkat, a nap hátralevő részét pihenéssel, beszélgetéssel és természetesen teázgatással, nassolással, vacsorázással töltöttük.

Fedél nélküli kővécé

Volt a közelben egy kőből épített guggolós vécé is, ezért ebben a táborban viszonylag civilizált körülmények között lehetett volna még pottyantani, csak hogy a gyakorlat

Száradnak a ruháink a negyedik nap előtt

mindig felülírja az elméletet, mert a helyzet az, hogy egyrészt az épületnek nem volt fedele, másrészt a teherhordók csoportokba verődve kapaszkodtak fel pihenni a tábor fölé magasodó sziklákra, ahonnan tökéletesen beláthattak a tetőzet

Elhagyott patkó. Vajon szerencsét hoz?

nélküli klotyóba. És ha beláthattak, akkor be is néztek. A lányok mesélték, hogy hiába guggoltak le, azt gondolván, hogy ily módon elbújhatnak, azon kapták magukat, hogy egy műsor részesei, mert a sziklamfiteátrumról villogó szempárok követték mozdulataikat, így aztán jó messzire kellett elbotorkálniuk a megfelelő rejtékhelyért. Nagyot derültem ezen a történeten, és örültem annak, hogy a fiúknak ez egy kicsit egyszerűbb történet, mert egyrészt teherhordóink számára hál' istennek érdektelenek voltunk, másrészt szikla mögé bújásunk sem volt annyira körülményes.

Július 2-ának reggelén negyedik túranapunkra virradtunk, amely viszonylag könnyűnek, amolyan pihenőnapnak ígérkezett az elmúlt napok megpróbáltatásai után, ám – a már korábbi fejezetekben említett nehézségek miatt – ez a nap sem

volt egy korzózás, ráadásul már kezdtünk valóban nagy magasságokba emelkedni, azon a túranapon már a 4000 méteres régiókat céloztuk meg.

Gleccserek között

Napközben több, dél felől a Baltoróba torkolló gleccser végmorénáján kellett átbortorkálnunk, de láthattuk a hatalmas, északi irányból beágzó gleccsereket is. Ezek nyugatról keleti irányba haladva a következők voltak: Trango-gleccser, Dunge-gleccser és Biale-gleccser. Gleccsertúránk során, a gleccserek sztrádáin sok érdekességet tanulhattunk meg a jégákról, azok szerkezetéről, alakzatairól.

De hogyan is alakulnak ki ezek az irdatlan, látszólag halhatatlan, mégis az éghajlatváltozásnak nagymértékben kitett, sérülékeny jégformációk? Mert a kulcsszó a jég, csak hogy jég és jég között is van különbség. A gleccserjég nem egyszerűen megfagyott víz, hanem a hóból évtizedek alatt kialakult, mozgásban lévő anyag. Na, de kezdjük az elején. A gleccserek olyan helyeken jöhetnek létre, ahol több hó hull, mint amennyi a nyár

ken) ősztől tavaszig van elég hócsapadék, de van erős nyári olvadás is, ami a fentebb említett módon tömöríti a havat. Ezért itt a lehulló hókristályokból akár már 5 év alatt is kialakulhat a gleccserjég, összehasonlításképpen ez az érték az

Antarktiszon 100 esztendő. Amikor a jégtömeg eléri a kritikus vastagságot, amely akár több száz méteres is lehet, akkor a gravitáció hatására megindul a völgyekben lefelé. A jég egy már létező, például folyó által kivájt völgyben kezd lefelé csúszni. Ahogy halad lassan lefelé – naponta néhány centimétert vagy akár méte-

Emberek

érkeztünk meg a 3905 méteres magasságban fekvő Urdukas táborba.

A negyedik napnak a végén, 10 év után, szeretett és hozzám nőtt bakancsom felmondta a szolgálatot, levált a talpa. Azt hittem, infarktust kapok, hiszen a túra oroszlánrészé még előttünk volt, s mint ahogy az a korábbiakból is kiderül, ilyen

Szemeimet a hegyekre emelem

reket –, folyamatosan morzsolja, töredezi maga alatt a talajt, a sziklát. Apróbb darabokat tör le, és ezeket a jégbe fagyva magával sodorja. Így fokozatosan mélyíti tovább a völgyet, jellegzetes U keresztmetszetűvé formálva azt. A gleccser a magával cipelt köveket a végén lerakja, ezeket a kőrakásokat nevezzük morénáknak, mint ahogy írtam már a korábbi fejezetben is. Az, hogy milyen gyorsan áramlik lefelé, attól függ, hol mérjük és melyik évszakban. A szélein lassabban, a közepén gyorsabban, a lejtősebb részekben mozog a leggyorsabban, a

nehéz terepen elengedhetetlenül fontos a jó minőségű túracipő, mondhatni, anélkül lehetetlen közlekedni. Meindl márkájú, kiváló minőségű és kényelmes bakancsomról elmondhatom, hogy alaposan kiszolgált. Tíz esztendővel korábban vásároltam Németországban, és az évek során 4 kontinens 5 hegységében túráztam vele magashegyi, mostoha körülmények között, nehéz terepen, nevezetesen a Déli-Kárpátokban, a Himalájában, az Andokban, a Kilimandzsárón és ezúttal a Karakorumban is. Szerencsémre azonban, Kamal pillanat-

Teherhordók tábor

nyári sebesség a téli kétszerese is lehet.

A gleccseren találkozhattunk olyan jellegzetes képződményekkel is, mint például a gleccserasztalok, gleccserpatakok, gleccsertavak, gleccsermalmok, gleccserkapuk, gleccserpedések, gleccserkarcolatok.

Délutánra mindössze 200 méternyi szintkülönbséget gyűrtünk magunk alá, mégis alaposan elfáradva

ragasztóval megparazta éhes lábaimet, így megnyugodva tudtam álomra hajtani fejemet. Persze, abban a magasságban az álom sem úgy működik, mint otthon. Minél magasabba kerültünk, annál rosszabb minőségű az alvás a ritkább oxigén, a fokozódó hideg és még egy egész sor kényelmetlenség miatt.

(Folytatás a 7. oldalon)

Orvosok és gyógyszerészek szakmai párbeszéde

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya április 16-18. között tartotta XXXIV. tudományos ülészakát Központi helyszíneként a marosvásárhelyi IncubCenter elegáns, korszerű épülete szolgált. Az erdélyi magyar orvos- és gyógyszerésztudomány kiemelkedő szakmai eseményeként a konferencia „évről évre lehetőséget teremt a tudományos eredmények bemutatására, valamint a szakmai párbeszéd és együttműködés erősítésére” – olvashattuk a meghívóban.

Bodolai Gyöngyi

Az egyetemi oktatókból, főorvosokból álló tudományos bizottság tagjai mellett az ülészak társszervezője a Kolozsvári Akadémiai Bizottság volt, amelyet prof. dr. Bitay Enikő akadémikus, az Erdélyi Múzeum-Egyesület elnöke képviselt. A helyi szervezőbizottság élén dr. Sipos Emese egyetemi tanár, a szakosztály elnöke nyitotta meg a rendezvényt a műsorvezető *Selyem Blanka* szakgyógyszerész bevezetőjét követően.

„A rendezvény kiváló alkalmat kínál a régió tudományos és egészségügyi életének aktuális törekvéseibe való betekintésre, valamint személyes találkozóra a szakma meghatározó szereplőivel...” – hangzott el *prof. dr. Bitay Enikő* akadémikusnak a nyitóünnepségen mondott beszédében.

Az idei tudományos ülészakra 383-an jelentkeztek be online, ebből 65 résztvevő helyben, összesen 213 orvos, 97 fogorvos, 37 gyógyszerész, 13 pszichológus, tanár és orvosasszisztens Románia, Magyarország, Dánia, Svájc és Svédország képviselőiben – számolt be *prof. dr. Sipos Emese*, a szakosztály elnöke. Hozzátette, hogy a három évtized alatt a szakosztály tudományos ülészakjain részt vevők száma a 2002. évi 600-ról az idén szinte a felére csökkent, ami azt tükrözi, hogy bár a világban

sok minden változott, a megfogathatóság ellenére a kollégák továbbra is fontosnak tartják a találkozásokat. Biztató jel, a jövő ígérteit jelenti, hogy a szervezésben az elismert szakteknétek mellett részt vállaltak az Erdélyi Rezidens Orvosok Szövetségének tagjai, akik a nyitóünnepség előtti napon a Studium Hub konferenciatermében tartották tevékenységi beszámolójukat, bemutatták az új elnökségi tagokat, és panelbeszélgetést folytattak a pályakezdeés kihívásairól orvosi, fogorvosi és gyógyszerészi szemszögből. A pályakezdeés kollégák nevében *dr. Marton László* mondott köszönetet a bizalomért. *Dr. Vass Levente*, a Studium Prospero Alapítvány elnöke a szervezőbizottság tagjainak és vezetőjének munkáját értékelte, majd az 1575-ös szentpáli csatáról emlékezett meg.

A megnyitó ünnepélyes eseményeként *dr. Orbán-Kis Károlyt*, a MOGYE Élettani Tanszékének docensét oktatói és kutatói pályájának elismeréseként a Lencsés György Ars Medica díjjal tüntették ki.

Méltatója, *prof. dr. Szilágyi Tibor* elismeréssel szólt a nemzetközi szinten is kiváló munkatárs megvalósításairól az orvoslás (neurológus szakorvos a Maros Megyei Sürgősségi Klinikai Kórház Neurológiai Klinikáján, amelynek EEG-laboratóriumában is aktívan dolgozik), a magas színvonalú tudományos ku-

dr. Orbán-Kis Károly egyetemi előadójának átveszi a díjat

latás (a budapesti Kísérletes Kémiai Kutatóintézetben, az MTA Pszichofiziológiai Intézetében, az Oxfordi Egyetemen), továbbá a három nyelven folyó marosvásárhelyi oktatás terén elért eredményeiről. Megemlítette a gyógyszerész- és orvosképzés terén végzett állatkísérletek didaktikai alkalmazását, fáradhatatlan szervezőmunkáját a vizsgák besorozásában, az órarend hibátlan összeállításában. A tudományos közéletben való részvételének bizonyítéka az EME számára szükséges adatbázis és online konferenciarendszer kidolgozása.

Több cikluson keresztül a magyar tagozatért, valamint a szolgál-

lati és hallgatói ügyekért felelős rektorhelyettesi hivatal akadémiai titkáraként dolgozott. A Neurológus Továbbképző Klub elnökeként elkötelezetten munkálkodik az erdélyi magyar nyelvű neurológusok szakmai fejlődésének elősegítéséért, a magyar nyelvű neurológiai képzés és együttműködés folytonosságának biztosításáért.

Tevékenységeinek eredményeit a 2009-ben megvédett doktori értekezésében foglalta össze, amelyben az epilepsziát létrehozó serkentő mechanizmusokat vizsgálta. Tudományos munkássága azóta kiteljesedett, ezt több mint 40 nemzetközi folyóiratban megjelent közlemény, mintegy 260 független hivatkozás, valamint számos szakkönyv és könyvfejezet bizonyítja.

Külföldi tanulmányutakon szerzett tudását itthon kamatoztatta és ültette sikeresen életbe, az élettani laboratórium fejlődéséhez pedig nagy összegű, több évre szóló tudományos pályázat elnyerésével járult hozzá – hangzott el többek között *prof. dr. Szilágyi Tibor* egyetemi tanárkolléga méltató szövegében.

A konferencia nyitóünnepségének szakmai része könyvbemutatóval zárult. *Dr. Bódis György* ajánlotta a közönség figyelmébe Gaál György és Robert Offner *A kolozsvári főiskolai seborvosképzés első százada (1775–1872/5)* című kötetet sok érdekes adattal az erdélyi sebészorvosképzés kezdetéről.

A konferencián bemutatott négy plenáris előadás mellett 15 szekcióban 108 dolgozat hangzott el, és két kerekasztal-beszélgetést tartottak. A legtöbb előadást (19) a két

kardiológiai szekcióban mutatták be: szívelégtelenség (10), kardio-metabolikus összefüggések (9) témával. A labor diagnosztika, mikrobiológia (10), az ideggyógyászat (10), a szemészet (9), az urológia (8), valamint a gyógyszerésztudomány (8) témakörökben hangzott el több előadás, az ortopédia, sebészet témakörökben hét dolgozatot mutattak be. A belgyógyászat, gyermekgyógyászat, endokrinológia szekcióban tartották az egyik kerekasztal-megbeszélést, a másikat a patológia (4+1) szekcióban. A fogorvostudományt öt dolgozat képviselte, a kísérletes orvostudományt ugyanannyi, a közegészségtant pedig három dolgozat. Hosszan lehetne részletezni a dolgozatok megfogalmazott aktuális és érdekes témákat, a jövőre nézve van miből tanulni, ötletet méríteni.

A konferencia utolsó napján tartotta rendes évi közgyűlését a Keresztény Orvosok Szövetsége hét továbbképző előadással, majd székelyvécei kirándulással zárult a 34. tudományos ülészak. (Bár a tervek szerint támogatásképpen Parajdra látogattak volna el, mivel nem találtak elegendő szálláshelyet, lemondtak arról az úti célról.)

Az Erdélyi Múzeum Egyesület számára az ilyen alkalmak mindig többet jelentenek egy konferenciánál. Ezek a találkozások a közösség megerősödésének pillanatai. Itt válik láthatóvá az a szellemi hálózat, amely összeköti az egyetemeket, kutatóhelyeket, kórházakat – és mindenekelőtt az embereket – értékelte a tudományos ülészak jelentőségét *prof. dr. Bitay Enikő* akadémikus, az Erdélyi Múzeum-Egyesület elnöke.

dr. Sipos Emese egyetemi tanár nyitotta meg a rendezvényt

Negyedik túranap a Karakorum hegységben

(Folytatás a 6. oldalról)

Délutáni szunyókálás után idegenvezetőnk a hágóátkeléshez szükséges tudást igyekezett átadni nekünk. Felpróbáltuk a hágóvasakat, a beülőket, gyakoroltuk a néhány nap múlva esedékes hágóátkeléshez szükséges kötélcsomókötések különböző típusait. Ez számomra teljesen új volt, mivel korábban sosem kellett használnom. Ekkor arra gondoltam: de jó lett volna cserkészetre járni! De azt is el kell mondanom, hogy nagy

magasságban még az otthon egyszerűnek tűnő feladatokat is csak fokozott koncentrációval lehet elvégezni. Az oxigénhiányos állapot egy kicsit a részegséghez hasonlítható, az agy nem tud maximális kapacitásával működni, s bár a részegséget másnapra ki lehet verni, az oxigénhiányos körülmény mindaddig fennmarad, ameddig magas van.

Azon az éjszakán egyre közeledő, erősödő, hosszasan tartó dőrejtől ébredtem. Nagyon megijedtem, hiszen tudtam, hogy a tábor

veszélyes helyen fekszik, és hogy még legalább 1500 méter meredély, sziklás hegyoldal magasodik feletünk. Gyorsan tudatosult bennem, hogy kóomlás fenyeget. Feszülve figyeltem a robajlást, előtört az adrenalin, és felkunkorodtam, hogy kinézzek a sátorból, s ha kell, akkor meneküljek. De hál' istennek a mennydörgés morajlásá s szelődült, és maradt a csendes és jéghideg galaktikus éjszaka. A milliányi csillagos Tejút olyan mennyei magasságba emelt, amilyenbe csak távol a civilizációtól, a hegyek tisztaságában lehet feljutni.

Gleccserek sztrádjain

A párkapcsolattal való elégedettségéről

Dr. Kovács Réka Rozália
pszichológus, Sapientia EMTE

A Házasság hete rendezvényei során több közösség foglalkozott a házassággal, a házasságot megtartó és gyengítő hatásokkal, remélhetően sok házaspár kapott biztatást, ötletet arra vonatkozóan, hogy jobban rálászanak saját életükre, legyen elég erejük, türelmük a nehézségekkel való megbirkózásban. Nagyszerűnek gondolom, amikor közösségi szinten hívjuk fel a figyelmet a házasságokra, közösen emeljük ki értékként, de ugyanakkor az is egyértelmű, hogy – mint mindenre – a házasságra is időt és energiát kell fordítani ahhoz, hogy megfelelően működjön. Ezt sok házaspár felismerte, egymás mellett ülve vesznek részt a házasságokat fókuszba helyező rendezvényeken, remélhetően páros beszélgetésekre, továbbgondolásra is sor kerül a hallottak kapcsán. 2026. február 10-én a Nyáradszere-dában megszervezett Házasság hete előadás-sorozat keretében a párkapcsolati elégedettségre ható tényezőkről tartottam előadást. Nagyszerű, hogy a házasságokra egy egész héten keresztül figyelnek a közösségek, ezzel is nyilvánvalóvá téve, hogy nem működnek önmaguktól, tudásra, odafigyelésre, támogatásra van szükség, hogy kiállja az idő, a folyamatos változás próbáját.

Sokan élnek párkapcsolatban, házasságban, de nem mindenki boldog, elégedett a kapcsolatával. A párkapcsolati elégedettség arra utal, hogy a házastársak mennyire érzik megfelelőnek, kielégítőnek a kapcsolatukat saját érzelmi elvárásaik, vágyaik, céljaik, az életről alkotott elképzelésük szempontjából. Gondoljunk át néhány tényezőt, ami hat a kapcsolattal való elégedettségre. Egyetértek Dan Millman gondolatával, miszerint „a béke nem a konfliktus hiánya, hanem a konfliktus kezelésének képessége”.

Sokan a konfliktusok, nézeteltérések jelentkezésekor arra gondolnak, hogy nem működőképes a kapcsolat, a másik „már nem szeret”, holott lehetséges, hogy egyszerűen arról van szó, hogy eltérően gondolkodnak egy helyzettel kapcsolatban, más elvek, értékrend szerint próbálnak boldogulni. Tartsuk szem előtt, hogy a megoldott konfliktusok erősítik a kapcsolatot.

A kapcsolattal, a házastárssal való elégedettségre hat a házasságról alkotott nézetünk: az istenhit, az egymásnak rendeltségben való meggyőződés nagy erőt képes mozgósítani a nehézségek idején, a felek nagyobb elhatározással keresik a megoldás, továbblépés lehetőségeit. Az egymást iránti lojalitás, a közös célok szintén erősítik az elköteleződést. Hosszú ideje együtt élő párok gyakran arról számolnak be, hogy nyíltan, őszintén tudnak beszélni akár a nehezebb témáikról is. Magam is tapasztalom, hogy a meghallgatni és meghallgatva lenni élménye csodákra képes. A nyílt, őszinte beszélgetések, a konfliktusok megfelelő kezelése, akárcsak az érzelmek kifejezése és a kölcsönös támogatás erősítik a bizalmat, a biztonság érzését. Fontos megjegyezni, hogy az egyéni jóllét, a jó mentális egészség szintén hat a kapcsolattal való elégedettségre, ami visszahat: jó kapcsolatban még jobban érzem magam a bőrömben.

Az ember társas lény, szokás mondani, de a rossz kapcsolat éppen annyira rombol, mint amennyire épít a jó. A kapcsolatban élés jó esetben szabad választás, két ember közös döntésének eredménye, lényeges, hogy mindkettejük számára fejlődést, beteljesülést jelentsen, egymás támogatását, segítségét. Összességében elmondható, hogy a párkapcsolati elégedettség nem statikus állapot, hanem folyamatos változás, közös idő- és energiabefektetés, állandó együttműködés eredménye lehet, melyhez elengedhetetlen mindkét fél eltökéltsége.

Az asztrológus gondolatai

Kedves Olvasók!

Idén április 20-tól május 21-ig tartózkodik a Nap a Bika jegyében. A tavasz közepén a természet mifelénk virágba borul. A nappali hőmérséklet lassan emelkedik, és a napfényes percekből napról napra több lesz. Szüksége is van az immunrendszerünknek a fényre. Amikor a világot ellepi a sötétség, a napfelkelte mindig új reményt jelenthet számunkra.

Mi, az úgynevezett „boomer” korosztály, már sok megpróbáltatáson mentünk keresztül, és a Jóisten segítségével talán túljutunk a mai világhelyzeten is. Mindig is az volt a véleményem, hogy sok értelme nincs elvárni azt, hogy bármely politikai rendszer vagy tömörülés majd megoldja a problémáinkat. Tudom, hogy egyszerűbb kifele mutatni, megtalálni a külvilágban a felelőst, aki miatt rosszul megy sorunk. A szellemi ember pontosan tudja, hogy a felelőst egyszerű megtalálni. A módszer: belenézni a tükörbe. Akit ott látok, azt érdemes minden esetben elszámoltatni. A vezetőink mindig bennünket tükröznek. Megmutatják, hogy hol tart a többség, az „istenadta nép” mentáisan és morálisan.

A Bika-terület az ember esetében a nyaki rész. Minden, ami ide tartozik, szőröstül-bőröstül. A nyaki gerinc, az itt levő ízületek, izmok, erek, idegek, mirigyek, sőt az állkapocs és az alsó fogsor fogínyestül, a garat és a gége. Az e területen megjelenő tünetek és betegségek a Bika alapproblémáját, a biztonsághoz való viszonyulását jelenítik meg. Azt is mondhatjuk, hogy amennyiben valaki nem érzi magát biztonságban, megbetegszik, és az üzenet az, hogy megoldásra vár a valódi probléma. Kétféle biztonság, illetve bizonytalanság létezik: az anyagi és az érzelmi. Ha félünk, „be vagyunk gyulladva” megjelenik testi szinten is a gyulladás. Mivel fájdalommal jár, ezért kénytelenek

vagyunk szembesülni a problémával. A szőnyeg alá söprés, az elfojtás már nem működik. Na és mit csinálunk ilyenkor? Beveszünk egy fájdalomcsillapítót, gyulladáscsökkentőt. Nem az okot oldjuk meg, nem a valódi problémát kezeljük, hanem a tüneteket. Pedig jó lenne legalább a betegség ideje alatt elgondolkozni az ok-okozati összefüggéseken. De egyszerűbb a „megfáztunk”, „elkaptuk a vírust” mondatokkal elkenni, elmaszatolni az igazságot. A korosztályom és még jó néhány generáció emlékszik egy néhai fül-orr-gégész főorvosra, aki előszeretettel szabadított meg boldogboldogtalant a mandulájától. Szegény kisfiúk, kislányok csak jelezték a szüleiknek, hogy bizonytalan élethelyzetüket kellene rendbe tenni! Aztán a második, harmadik mandulagyulladásnál már meg is szabadítottak bennünket az immunvédelmünk egyik bástyájától. Sajnos lelki traumát is okoztak a műtét előtti, alatti hozzáállásukkal. Nem volt egy vigasztaló szó, egy együttérző tekintet. Jó, hogy manapság már másként viszonyulnak ezekhez a nehéz sorshelyzetekhez.

A Bika-tanítás egyértelmű: olyan hitrendszert kellene kiépíteni, ami megtart a legnehezebb időkben is. Az anyag mulandó, az érzelmek változnak. A ragaszkodás elindít egy olyan folyamatot, melynek veszteség lesz a vége. Vágyaink és félelmeink hullámmása közepette csak a hitünk hajóár-bócában bízhatunk. És a kapitány tapasztalatában és bölcsességében. De ki legyen a kapitány? Gondolom, tudják a választ. Ha nem, nézzenek bele a tükörbe!

Vigyázzanak magukra és egymásra!
Véleményeiket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Tóth Sándor

www.asztrologiaelemzes.hu

	1.	LISTÁBA VESZ	IDEGEN ÉSZAK	RÉG ÉLT ELŐD FEKETE I. FECSKÉJE	IGEKÉPZŐ	OROSZ THERAUTÓ-MÁRKA	BOLTI ÁRUS	PÓKSZERŰ ÁLLATKA	ÉDESÍZÍ HAL ANGOL NEM	RANGJELZŐ ELŐTAG	ÉBRED	LÁM RITKA NŐI NÉV (JÚN. 2.)	TÖMEGESEN PUSZTÍT	ARATI	KEMÉNY PAPIR
Stendhal (Marie-Henri Beyle) egyik észrevételét idézzük a fősorokban.	N														Z
HÍM JUH				MEG NEM ENGEDŐ CSŐRÓS AGYAG-FUVOLA					TEXTIL-NÖVÉNY EGY (ANGOL)			RAKÉTA RE-GÉNYTÁR (RÖV.) KIS NÖVÉNY			
HÁROMTÁ-GÚ CSAPAT SZÓTOLDA-LÉK					ELŐTAG: TEJ SÁNC					FELVONÓ NEHÉZFÉM				TANGENS (RÖV.) MASZK ELADÓ	
2. E		SHAKESPE-ARE LÉGI ANGYALA	SZÖGEGY-SÉG (RÖV.) MÁZOL	MAUGLI KÍGYÓJA E PILLANAT-BAN		SZLÁV IGEN GÉPKOCSI (RÖV.)			JAPÁN DRÁMA ORVOSI KEZELÉS		A CÉRNA PÁRJA MORZEJEL		FIÚ (ANGOL) FÁS SÉTÁNY		
SZEKÉRYI TEHER				LAPSZÉL A TANTÁL VEGYELE				ŐEURÓPAI NÉPCSALÁD A HÁZBA				KIS LÓ A HÉLIUM VEGYELE			
IDÓS					SZÁJHÁT ERŐGÉP		BÁNAT OKTAT		CSECSEMŐ-SÍRÁS CGS ENER-GIAEGYSÉG			VÍZI ÁLLAT BESZÉL			KILO (RÖV.) TALLINN LAKÓJA
VASÚTI PÁLYA			NEM EZ, HANEM ... LEVELEK INTÉZETE			NAGYOBB HELYSÉG MAR					DISZNÓ ERŐ VAN BENNE!				
BESZEGI		OLASZ FOLYÓ AZ AKCIÓ RÉSZEI		TALÁN A SZÉLEIN! CIN		FELTÉVE CÉGFÉLE (RÖV.)		AZ ARGON VEGYELE BENYES!		LEKVÁR VÍZ-ÖZÖNLÉS			PISZOK FÉNYES MÁZ		
MŰVET HOZ LÉTRE INDÍTÉK				NEMES FÉM BÁJOSSÁG				EL..., ELŰT AZ AUTÓ ...DVA, TRI (OROSZ)					FÉLIG SZERET! HUZAL		
		TÖREDÉK, TORZÓ, RÖNK MÁSİK NEVÉN			POROSZ RÉGIÓ V. SZÁNTÓ-ESZKÖZ				A SZEMÉ-LYEDRŐL VERS-CSENGŐ					NÉMÁN TŰRI! SZAKRÁLIS	
KICSINYÍTÓ KÉPZŐ		ÜRES TÉRI! EZ VAN MOST		PÁRATLAN EKE! NŐI NÉV (FEBR. 13.)		ATTÓL KEZDVE! SZERZETT ROKON		MOZGÓ ELEKTRO-MOSSÁG ...FOGAD				NÉMA KÓRUS! PALINDROM FÉRFINEV			EGYE! FASOROS SÉTÁNY
GYÜMÖLCS-FÉLE				GYORSAN MEGFOG SZŰL AZ ÁLLAT			DORGÁL LYUK (NÉP.)					KÖVETKEZ-MÉNY FOGOLY			
NŐI NÉV (MÁRC. 22.)			FÖLÖTTED A VÍZ LATIN KET-TŐS BETŰ			PÁRATLAN-LAZA! ZOKOG		MAGAS PART JAPÁN DRÁMA					MŰLŐ PART-SZAKASZI		
MENJI (OLASZ)			MINDENKI (NÉMET) FÉLSZI!		CSILLAGKÉP ÁSÍTÁS JELE				MAGYAR VÁROS RÓMAI 50				HOLLAND AUTÓJEL A JÓD VEGYELE		A KÁLIUM VEGYELE
L.N.J.	E										LEVÉL VAN BENNE				

Április 16-i rejtvényünk megfejtése: **Mindenkinek szüksége van valakire, akit jobban szeret önmagánál.**

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 32. forduló:* Sunderland AFC – Tottenham 1-0, Crystal Palace – Newcastle United 2-1, Arsenal – Bournemouth 1-2, Brentford – Everton 2-2, Burnley – Brighton & Hove Albion 0-2, Chelsea – Manchester City 0-3, Liverpool – Fulham 2-0, Manchester United – Leeds United 1-2, Nottingham Forest – Aston Villa 1-1, West Ham United – Wolverhampton 4-0; *33. forduló:* Aston Villa – Sunderland AFC 4-3, Crystal Palace – West Ham United 0-0, Brentford – Fulham 0-0, Chelsea – Manchester United 0-1, Everton – Liverpool 1-2, Leeds United – Wolverhampton 3-0, Manchester City – Arsenal 2-1, Newcastle United – Bournemouth 1-2, Nottingham Forest – Burnley 4-1, Tottenham – Brighton & Hove Albion 2-2. *Az élcsoport:* 1. Arsenal 70 pont, 2. Manchester City 67, 3. Manchester United 58, 4. Aston Villa 58.

* *Spanyol La Liga, 31. forduló:* FC Barcelona – Espanyol 4-1, Celta Vigo – Real Oviedo 0-3, Elche – Valencia 1-0, Mallorca – Rayo Vallecano 3-0, Real Sociedad – Alavés 3-3, Sevilla – Atlético Madrid 2-1, Osasuna – Betis 1-1, Levante – Getafe 1-0, Real Madrid – Girona 1-1, Athletic Club – Villarreal 1-2; *33. forduló:* Mallorca – Valencia 1-1, Real Madrid – Alavés 2-1, Girona – Betis 2-3, Athletic Club – Osasuna 1-0. *Az élcsoport:* 1. FC Barcelona 79 pont, 2. Real Madrid 73, 3. Villarreal 61.

* *Olasz Serie A, 32. forduló:* Fiorentina – Lazio 1-0, AC Milan – Udinese 0-3, AS Roma – Pisa 3-0, Atalanta – Juventus 0-1, Cagliari – Cremonese 1-0, Genoa – Sassuolo 2-1, Como – Inter 3-4, Bologna – Lecce 2-0, Torino – Hellas Verona 2-1, Parma – Napoli 1-1;

33. forduló: AS Roma – Atalanta 1-1, Hellas Verona – AC Milan 0-1, Inter – Cagliari 3-0, Juventus – Bologna 2-0, Pisa – Genoa 1-2, Sassuolo – Como 2-1, Napoli – Lazio 0-2, Udinese – Parma 0-1, Cremonese – Torino 0-0, Lecce – Fiorentina 1-1. *Az élcsoport:* 1. Inter 78 pont, 2. AC Milan 66, 3. Napoli 66.

* *Német Bundesliga, 29. forduló:* St. Pauli – Bayern München 0-5, Borussia Dortmund – Bayer Leverkusen 0-1, Wolfsburg – Eintracht Frankfurt 1-2, Mainz – Freiburg 0-1, 1. FC Köln – Werder Bremen 3-1, RB Lipcse – Mönchengladbach 1-0, Heidenheim – Union Berlin 3-1, Augsburg – Hoffenheim 2-2, VfB Stuttgart – Hamburger SV 4-0; *30. forduló:* Hoffenheim – Borussia Dortmund 2-1, Mönchengladbach – Mainz 1-1, Eintracht Frankfurt – RB Lipcse 1-3, Bayern München – VfB Stuttgart 4-2, Union Berlin – Wolfsburg 1-2, Freiburg – Heidenheim 2-1, St. Pauli – 1. FC Köln 1-1, Werder Bremen – Hamburger SV 3-1, Bayer Leverkusen – Augsburg 1-2. *Az élcsoport:* 1. Bayern München 79 pont, 2. Borussia Dortmund 64, 3. RB Leipzig 59.

* *Francia Ligue 1, 29. forduló:* Auxerre – Nantes 0-0, Paris FC – AS Monaco 4-1, Toulouse – Lille 0-4, Nice – Le Havre 1-1, Lyon – Lorient 2-0, Olympique Marseille – Metz 3-1, Stade Rennes – Angers 2-1; *30. forduló:* AS Monaco – Auxerre 2-2, Lorient – Olympique Marseille 2-0, Metz – Paris FC 1-3, Nantes – Brest 1-1, Lille – Nice 0-0, Paris St. Germain – Lyon 1-2, Strasbourg – Stade Rennes 0-3, Lens – Toulouse 3-2, Angers – Le Havre 1-1. *Az élcsoport:* 1. Paris St. Germain 63 pont, 2. Lens 62, 3. Lille 54, 4. Lyon 54.

Megyei futballbajnoki eredmények

* *4. liga, II. értékcsoport, 10. forduló:* Alsóidecs – Mezőgerébenes 1-1, Gernyeszeg – Görgénysoákna 0-3 (játék nélkül), Bátos – Nyárádkarácsoni Szikra 2-1, Mezőzáh – Mezőceked 1-3, Kerelőszentpál – Mezőpagocsa 2-1; *11. forduló:* Mezőgerébenes – Gernyeszeg 3-0 (játék nélkül), Mezőpagocsa – Alsóidecs 7-1, Görgénysoákna – Bátos 2-0, Nyárádkarácsoni Szikra – Mezőzáh 7-1, Mezőceked – Kerelőszentpál 7-1. *Az élcsoport:* 1. Mezőgerébenes 28 pont, 2. Mezőceked 28, 3. Bátos 20.

* *5. liga, 1. csoport, 14. forduló:* Csíkfalva – Nyárádgálfalva 0-2, Déda – Sáromberke 3-0, Mezőszentmárton – Gyulakuta 2-1, Lövér – Mezőszentmárton – Gyulakuta 2-1, Lövér – Nyárádmagyarós 0-2, Jedd – Harasztkerék 1-5;

15. forduló: Sáromberke – Csíkfalva 1-4, Nyárádgálfalva – Mezőszentmárton 2-0, Gyulakuta – Lövér 3-0 (játék nélkül), Nyárádmagyarós – Jedd 2-3, Harasztkerék – Somosd 5-2, Déda – Nyárádkarácsoni Jövő 4-2. *Az élcsoport:* 1. Harasztkerék 42 pont, 2. Gyulakuta 28, 3. Déda 28.

* *5. liga, 2. csoport, 14. forduló:* Mezőtőhát – Désfalva 2-3, Gerendkeresztúr – Magyarsáros 1-4, Harc – Cintos 3-0 (játék nélkül), Szászboágcs – Vámosgálfalva 0-5, Egrestő – Csittszentiván 4-0; *15. forduló:* Magyarsáros – Mezőtőhát 8-2, Cintos – Szászboágcs 0-3 (játék nélkül), Harangláb – Egrestő 9-2, Csittszentiván – Gerendkeresztúr 1-1. *Az élcsoport:* 1. Harangláb 35 pont, 2. Magyarsáros 28, 3. Vámosgálfalva 27.

A tizenegyesek napja: így lett kupadöntős a Zalaegerszeg és a Kolozsvári FCU is

A Zalaegerszeg tizenegyesekkel legyőzte a vendéglátó Budapest Honvéd csapatát a labdarúgó MOL Magyar Kupa keddi elődöntőjében, ezzel bejutott a fináléba. A rendes játékidő 1-1-re, a hosszabbítás 2-2-re végződött. A tizenegyespárbajban a hazaiak részéről Szabó Alex a kapu mellé lőtt a harmadik párbajban, s mivel rajta kívül senki más nem rontott, a ZTE nyert és jutott a döntőbe. A zalaiai történetük során harmadszor léphetnek majd pályára a tróféáért, amelyet eddig egyszer, 2023-ban hódítottak el.

A másik ágon a bajnoki címvédő Ferencváros az NB I-ben listavezető Győrrel csapott össze tegnap este, lapzárta után, a Groupama Arénában. A döntő május 9-én a Puskás Arénában lesz.

A Románia-kupa elődöntőjében a Kolozsvári FCU ugyancsak tizenegyesekkel győzött és kvalifikált, miután 5-4-re felülmúlta a CFC Argeş

együttesét Mioveni-ben. A rendes játékidő és a hosszabbítás is 1-1-es döntetlenre zárult, így büntetők döntöttek. A kolozsváriaktól mind az öt rúgó betalált, míg az ellenfél utolsó kísérletét – a tunéziai Adel Bettaieb lövését – Ştefan Lefter kivédte. Érdekesség, hogy a kolozsvári együttes első tizenegyesét a piteşti-i kapus, Cătălin Căbuz hárítani tudta, azonban mivel legalább az egyik lába nem volt a gólvonalon, a bíró megismételtette a lövést és Ovidiu Bic ezúttal már nem hibázott.

A CFC Argeş 1965 után másodszor játszhatott volna kupadöntőt, míg a kolozsváriak másodszor hódíthatják el a tróféát.

A másik ágon a Bukaresti Dinamo 1948 és a CSU Craiova találkozik ma este fél 9-től, a fővárosi Nemzeti Arénában. A finálét május 13-án Nagyszébenben rendezik.

Felújították a nagygyepei református templomot

„Nem csak istentiszteleten kell együtt lenni”

A Nagygyepei Református Egyházközség jelenleg 561 lelket számlál. Leánygyepeként ide tartozik a kisiklandi gyülekezet is, ahol 80 református él. A szépen felújított nagygyepei református templomot és az újjáépített tornyot 2022-ben szentelték fel. Erről lapunk is beszámolt, hiszen olyan esemény volt a gyülekezet életében, amely sokáig emlékezetes marad. A szép templom, a rendezett környezet azonban akkor valódi érték, ha élettel van tele, ha élő közösség veszi körül. Erről a közösségi életéről Szász Attila, a gyülekezet lelképásztora számolt be lapunknak.

Mezey Sarolta

– A gyülekezet lélekszáma 561, s ez a lélekszám stagnáló, még akkor is, ha több a temetés, mint a keresztelő, ugyanis elég sokan költöznek ide a szomszédos Marosszentgyörgyről és Marosvásárhelyről. Illetve, többen jelentkeznek be az egyházhoz, olyanok, akik 10-15 éve költöztek be, itt laknak a gyülekezet területén, de valamilyen csak most döntöttek el, hogy beiratkozzanak az egyházhoz. Az elmúlt évben például húsz új taggal bővült a gyülekezet, amivel egyensúlyba került a létszám. Öröndetes, hogy nemcsak itt laknak, akik ide kiköltöznek, hanem be is kapcsolódnak az egyházi életbe.

A Retró ifi a gyülekezet aktív szereplője

– *Hogyan jellemezhető ez a gyülekezeti élet?*

– Amikor Nagygyepebe kerültünk, láttuk, hogy hiányzott a 25–50 év közötti korosztály jelenléte. Így jött az ötlet 2017-ben, hogy alakítsunk egy csoportot, konkrétan erre a korosztályra összpontosítva. Megfogalmazták, hogy a volt ifisek miért ne lehetnének Retró ifisek? Így a 25–50 év közötti korosztály vesz részt benne. Egyre többen

Szász Attila

hangoztatják, hogy a felső korhátárt ki kell tolni, mert vannak idősebbek is.

A csoport a nőszövétséggel együtt minden gyülekezeti rendezvényen részt vesz. Lehetőség van arra, hogy a vasárnap délelőtti istentiszteletek, a bibliaórák mellett bekapcsolódjanak a hétköznapi foglalkozásainkba. Kirándulásokon, csendes hétvégéken, közmunkákon

veszünk részt együtt. Egy színjátszócsoporthoz alakítottunk, és úgy döntöttünk, hogy játékonysági bálakat szervezünk, s így támogattuk az ifiseinket, a vallásórásainkat. Mivel a helyi kultúrotthonot javítják, idén a marosszentgyörgyi polgármesteri hivatal segítségét kértük, ők ajánlották fel az új művelődési házukat. 175-en voltunk ott a bálon, ami a színjátszócsoporthoz vidám jeleneteivel kezdődött. A Retró ifi erre is kapható volt! A Covid idején karácsonykor a gyermekek nem mutathatták be a betlehemeset, s akkor az az ötlet született, hogy mi, felnőttek mutassuk be a betlehemeset. Nagyon megható volt, amikor a pászornak felöltözött férfi leborult Jézus jászla előtt! Úgy értékeltük, hogy ezt érdemes tovább folytatni, mert az emberek jól érzik magukat együtt, a színpadon, örömmel lépnek fel. Úgy érzem, hogy nem csak istentiszteleti alkalmak kell nekünk együtt lenni. Hívó emberként együtt lehetünk egy bálon, hegymászáson, egy kiránduláson, igazi baráti társaságban. Olyanokkal is, akik beköltöztek a faluba, és azelőtt senkit sem ismertek. Az egyház jó lehetőség arra, hogy ismerkedjenek, közösségbe kerüljenek. Most már szabály, hogy egy-egy hét végén elmegyünk kirándulni, mindig máshová, Borsabányától kezdve Székelyszentlélekig és Varságtól Torockóig. Ezek is retrós kirándulások a gyerekekkel együtt. Mindemmellett a Retró ifis férfiak és gyerekek együtt fociznak, a nők együtt járnak gyógytornára. Az Úristen valóban összetart bennünket – fogalmazott Szász Attila lelképásztora.

Fotók: Nagy Tibor

A közös zenélés öröme

– *A közzétett fotókról kiderül, hogy a templomban közösen zenélnek és énekelnek.*

– Van egy ERGom nevű ifjúsági együttesünk, nyolcan muzsikálunk együtt. Alkalmainkon, istentiszteleteken lépünk fel a zenekarral. Ifjúsági együttesnek hívjuk, de valójában nem vagyunk annyira ifjak, mert idősebbek is zenélnek benne. Szívügyünk: gyerekeket veszünk magunk mellé, és tanítjuk őket. Például együtt gitározunk a kisfiammal, aki 10 éves, de már két éve ott van az együttesben, a másik fiam hegedül, a nagyfiam pedig zongorázik. Sajnos, most egy kicsit „gyengélkedünk”, mert az énekesünk férjhez ment, s emiatt az összes énekünket át kellett transzponálni.

Vallásórás és nőszövétségi alkalmak

– A tiszteletes asszony, Szász Csilla Nyárádremetén, Jobbágyfalván és Nyárádköszvényesen címzetes biológianő. Ha lejár a hivatalos munkaideje, akkor a gyülekezetben dolgozik. A kis vallásórás gyerekekkel foglalkozik, a nőszövétségi munkát, az idős asszonyaink – beleértve az iklandi asszonyokat is – heti alkalmait szervezi. Örülünk ennek a csoportnak, mert az asszonyok szeretnek egymással találkozni, jó közösség. Elmondhatom, hogy a tiszteletes asszony minden más feladatot is vállal, ami a gyülekezetben adódik. Bőven van munka. Próbálunk minden generációt megszólítani úgy, hogy minden csoportunk együtt találkozzon a vasárnapi istentiszteleten – mondta a tiszteletes.

Világbajnokságra készül a Kiki's Dance Lab

Marosvásárhelyt is képviselik majd

A Kiki's Dance Lab kortárs tánc-stúdiót 2022-ben hozta létre Baróti-Illyés Krisztina (Kiki) kortárs tánc- és rúdfitness oktató, táncos, koreográfus, aki 2022-ben fejezte be egyetemi tanulmányait a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem koreográfia szakán. A Kiki's Dance Lab 2022 őszén indult, majd 2023-tól gyerek- és tinédzsercsoportokkal bővült. Jelenleg több mint 50 diák tanul itt kortárs táncot. Azóta diákjai számos versenyen vettek részt, az idén célul tűzték ki, hogy eljuttanak Los Angelesbe a World of Dance Summitre. A csapat április 25-én és 26-án mutatja be a *Woven* című előadását a marosvásárhelyi várban.

A kitartó munkának köszönhetően a kortárs tánc-stúdió létesítése után alig két évvel elkezdődött a sikersorozat. A táncosok jelen voltak 2024-ben többek között a Transilvanian Dance versenyen, a kolozsvári Freedom Dance Festivalon, a gyergyószárhegyi Beat Cup Dance és Star Cup Dance versenyeken, 2025-ben részt vettek az Ice Cup Dance versenyen, majd a Wintix Dance kupán, ahol megnyerték a legjobb koreográfiáért járó díjat, és kvalifikálódtak a magyarországi Revolution Dance Cup versenyre.

Mindezek mellett 2025 tavaszán bemutat-

ták a Kiki's Dance Lab első, közel egyórás kortárs tánc-előadását, a *Woven* (a *Woven* angol szó jelentése: összefonva, utalva arra, hogyan fonódnak össze a kapcsolatok, érzelmek és mozdulatok az előadásban). Az alkotói folyamat során a csapat először próbálta ki, hogyan áll színpadra egy kortárs tánc-produkció, amelyben önkéntesen vehettek részt más táncosok is, de jelmeztervezők, sminkesek és fodrászok is kipróbálhatták magukat egy kortárs tánc-produkcióban. A *Woven* című előadás színrevitelével a kortárs tánc-csoport tagjai a versenyek mellett tapasztala-

Fotók: Kiki's Dance Lab közösségi oldala

tot szerezhettek a színházi és előadóművészeti közegről is.

2024-ben a haladó csapat egy táncprodukcióról beküldött videó alapján először jelentkezett a romániai World of Dance versenyre, ahol – az elvárásoknak megfelelően – elfogadták a benevezést. A részvétel szakmai vizsgálata volt annak, hogy a csapat munkája és technikai szintje megfelel a verseny feltételeinek. 2024-ben a csapat tulajdonképpen megismerkedett a verseny körülményeivel. Ezért 2025-ben már tudatosan készült a 2025-ös megmérettetésre, és célzottan erre a versenyre készített új koreográfiát, amelynek az előkészületei több hónapon át zajlottak, figyelembe véve az előző év versenytapasztalatait. A bemutatott táncprodukció a versenyen egyértelműen jelezte a csapat fejlődését.

A hazai szervezésű World of Dance-en elért kiváló teljesítményért a Kiki's Dance Lab kortárs tánc-stúdió meghívást kapott, mivel pontszáma alapján kvalifikálódott a 2026 júliusában Los Angelesben megrendezésre kerülő versenyre (World of Dance Summit). A nemzetközi versenyen való részvétel

kiváló alkalom arra, hogy a csapat Marosvásárhelyt, a megye és az ország hírnevét öregbítse, képviselje a hazai kortárs táncot a legmagasabb színvonalon és szakmai közegben. A részvételhez a csapatnak (Baróti Krisztina, Bándi Krisztina, Nagy Péter, Szántó Beatrix, Regián Vivien, Weisz Júlia) pénzügyi támogatásra van szüksége, ezért április 25-én és 26-án, szombaton és vasárnap 21 órától a marosvásárhelyi vár kupolatermében a Kiki's Dance Lab kortárs tánc-stúdió bemutatja a már említett *Woven* című tánc-előadását. Az előadás ingyenes, de szívesen fogadják adományokat, amelyekkel a jelenlevők hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a Kiki's Dance Lab kijusson Amerikába a rangos világválasztásra.

Az érdeklődők az előadásra való részvételi szándékot jelezzék előre a 0757-037-044-es telefonszámon vagy a kikisdancelab@gmail.com e-mail-címen. Mindkét elérhetőségen bővebb tájékoztatás is kapható a támogatási feltételekről. Pénzadómanyt az Asociația „Kiki's Dance Lab” Egyesület RO15BTRLRONCRT0692721201 bankszámlaszámán fogadják. (v.g.)

Összeköt a Duna, Tisza és a Kárpát-medence népművészete

(Folytatás az 1. oldalról)

Múlt vasárnap ismét Szováta volt a házigazdája a XV. Dunán innen, Tiszán túl Kárpát-medencei, ifjúsági népművészeti tehetségkutató vetélkedő erdélyi elődöntőjének. Sebestyén Márta szavaival élve, „a magyarság aranytartalékai”, azaz közel 400 gyerek és fiatal 140 produkció keretében mutatta be a Kárpát-medence felbecsülhetetlen kulturális és nemzeti értékeinek egy-egy gyöngyszemét. A szervezők célja, hogy a vetélkedő (és nem verseny!) révén a felnövő gyermekek minél szélesebb körben ismerjék meg a magyar népköltészet, népzene és néptánc csodálatos világát, s egy életre kötelezzék el magukat a magyarság értékei mellett.

A Dunán innen, Tiszán túl Kárpát-medencei ifjúsági népművészeti tehetségkutató seregszemle nem csupán rendezvénysorozat, hanem híd a Kárpát-medencei magyar közösségek között. A jubileumi évben különösen fontos, hogy a Kallós 100 emlékévként szellemiségében – Kallós Zoltán örökségét folytatva – a fiatal generáció a népművészetet keresztül fedezze fel tehetségét, közösségét és magyarságát. „Ami azonban a legfontosabb: ez a nap a gyermekekről szól. Azokról a fiatalokról, akik különleges érzékenységgel képesek felismerni a tiszta forrásból fakadó kezdeményezéseket, és szívükön keresztül adják tovább mindazt, ami igaz, értékes és időtálló” – véli a miskolci *Rápoti-Fekete Mónika*, a szervező egyesület vezetője, a vetélkedő elindítója és mentora, hangsúlyozva, hogy a vetélkedő magánkezdeményezés-

ként jött létre, és azóta is politikamentes maradt.

Az esemény főszervezője a Borodi Magyar Közösségek Szövetsége Menté Egyesület volt, társszervezője az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány, partnere Szováta város önkormányzata volt, közreműködött a Sirülők néptánc együttes.

A rendezvény fővédnöke Sebestyén Márta UNESCO Artist for Peace-, Kossuth- és Liszt-díjas népdalénekes, előadóművész volt, a zsűri magas színvonalú, felelősségteljes munkáját Sebestyén Márta, Györfi Erzsébet, Haáz Margó, Galaczi Hajnal, Török Viola, Antal Rozália, Molnár Szabolcs, Melles Endre, Ádám Julcsi végezte. Külön köszönet illeti Antal Csanád, Kiss Enikő és Kiss János, valamint a program zenei gerincét biztosító Tarló zenekar áldozatos, elhivatott munkáját.

Az erdélyi elődöntőre 6 megye 48 településről érkeztek gyerekek, fiatalok, hogy népművészetünk gazdag tárházát mutassák be egymásnak, a nagyerdeműnek, a szakmai zsűrinek. Kiss Ferenc szovátai alpolgármester szerint az, hogy a múlt év után idén is ezt a települést választották helyszínül a szervezők, elismerés a város számára, és azt mutatja, hogy méltó házigazdái voltak a tavalyi előválogatónak is.

Az esemény ismét bebizonyította: az összefogásból érték születik. Szováta nem csupán helyszín volt, hanem befogadó otthon, ahol a vendéglátás több lett egyszerű szervezésnél: közösséget építő, lélekemelő erő – köszönte meg a ve-

télkedő után a házigazdák munkáját a főszervező.

A helyi szervező Kiss Enikő tennivaló köszönetét fejezi ki a szervezőknek a bizalomért, az önkormányzatnak a támogatásért, a magas rangú szakmai zsűrinek a fáradságos, nem könnyű feladat vállalásáért. Köszönetet mondott a Domokos Kázmér Technológiai Líceumnak is a helyiségek biztosításáért, Lőrincz Mária és a líceum alkalmazottjainak a fáradságos munkával járó finom ebédért, a Szovátai Népi Játékház pedagógusainak a kézműves-foglalkozásokért, a Tücsökraj népi zenekarnak a táncmuzikáért, továbbá az oktatóknak, családoknak, szülőknél, hogy „minden időben gyermekeink, fiataljaink mellett állnak, értékeket közvetítenek a felnövő generáció számára”.

A szakmai zsűri minden kategóriában arany, ezüst és bronz minősítéssel értékelt a fellépők produkcióit, a továbbjutók azok, akik kiemelt arany minősítést értek el. Ők képviselik Erdélyt a június 27-én Miskolcon rendezendő döntőn és gálán.

Ők a következők:

Népzene kategória:

1. korosztály (6–12 év): Kicsi Csángó Fuvallat (Sepsiszentgyörgy), Hanghorda (Buda és Klézse), Zengős zenekar (Szamosújvár);

2. korosztály (13–18 év): Kun Zsolt (Marosvásárhely), Nagy Csángó Fuvallat (Sepsiszentgyörgy).

Néptánc kategória:

1. korosztály:

A legjobbak a miskolci döntőn mértezhettek meg júniusban

Fotó: Sirülők együttes közösségi oldala

Szász Debóra, Bodó Nándor (Marosvásárhely), Bod Gergő (Marosvásárhely), Barabási Réka, Csengeri Péter (Marosvásárhely), Ferenczi Ernő Tamás (Marosvásárhely), Borsika néptánc együttes közép csoportja (Marosvásárhely);

2. korosztály: Pampel Norbert (Marosvásárhely), Balogh Arnold Krisztián (Marosvásárhely), Szabadi Sándor Krisztián, Agyagási Vanda Dorottya (Nyárádszereda), Törzsök Anna, Szegedi Roland (Marosvásárhely), Szeret néptánc együttes (Bákó).

Népmese kategória: Szabó Helga, Tamás Anna (mindkettő Madéfalváról).

Népdal kategória:

1. korosztály: Bakos Miksa (Gyergyószentmiklós), Bálint Hanga (Székelyszenttamás), Barabási Réka (Mezőpanit), Fodor Tímea

(Csikcsicsó), Györfi Jolán Boglárka (Nyárádszentlászló), Hadnagy Mózse (Gyimesfelsőlok), Istvánfi Boróka (Nyárádszereda), Waum Emese Villó (Székelyudvarhely); *népdal csoportok*: Csipkerózsza (Madéfalva), Kicsi Gyöngyszemek (Nyárádremete), Hajnalcsillagok (Gyergyószentmiklós), Aranyhangok (Lészped);

2. korosztály: Fodor Szilvia (Csikcsicsó), Gál Abigél (Gyergyóalfalu), Kiss Anna (Nyárádszentmárton), Kiss Gyopárka (Szováta), Kovács Benedek (Nyárádszentimre), Laslău Ștefania Delia (Klézse), Vajda Szilvia (Medgyes), Waum Réka Gyopár (Székelyudvarhely), népdal csoportok: Klézsei Cinkák (Klézse), Juhos Borbála, Butuza Zsófia, Filep Boglárka (Szamosújvár), Nyárádmenti Nagy Píllancsok (Nyárádszereda).

Megduplázták a medvék kilövési kvótáját

Szerdai ülésén fogadta el a képviselőház az RMDSZ törvénytervezetét, amely megduplázza a medvepopuláció kilövési kvótáját, és lehetővé teszi, hogy évente 859 egyed kilövésére kerüljön sor megelőzési céllal. Az intézkedés célja az emberi élet és a mezőgazdasági tevékenységek védelme, valamint a túlszaporodott medveállomány tudományos alapú szabályozása.

„A medvék túlszaporodásának megfékezéséhez tudományos alapra helyezett beavatkozási és megelőzési kvótára van szükség. Az elmúlt években egyedül az RMDSZ képviselte következetesen ezt, és ültetett gyakorlatba komplex intézkedéscsomagot az emberi élet védelmében, szakmai alapon kezelve a medvepopulációt. A tavaly lezárult populációfelmérés után ismét nekünk kellett javasolnunk a ma elfogadott törvényt, amellyel a parlament a tudományos felmérés alapján jóváhagyta az idén és jövőre kilőhető medvék számát” – hangsúlyozta a tervezet elfogadása után Tánczos Barna miniszterelnök-helyettes, RMDSZ-es szenátor.

A törvénytervezet a legfrissebb genetikai populációfelmérés eredményeire épül. Az elmúlt két évtizedben 26 ember vesztette életét medvetámadások következtében, és több mint 274-en sérültek meg. Az éves kvótát mintegy 500 vadászterület között osztják szét, figyelembe véve a genetikai populációfelmérés adatait, a 2024–

2025-ös állománybecslési adatokat, a vadkárok mértékét, valamint a genetikai mintavételek számát. A rendszer lehetővé teszi, hogy minden érintett térségben alkalmazzák az állomány szabályozási beavatkozásokat.

Könczei Csaba Kovászna megyei képviselő kiemelte: „Az RMDSZ az elmúlt időszakban több tudományos alapokra épülő intézkedést vezetett be a medvekérdés kezelésére. Ezek közé tartozik az azonnali beavatkozás lehetősége a veszélyes egyedek esetében, támogatás a villanypásztorok beszerzésére, a vadkárok kifizetésének rendezése, valamint a populáció tudományos felmérése és a szabályozott vadászat visszavezetése. Az elfogadott törvénytervezet hosszú távon is biztosítja a medvepopuláció fenntartható kezelését, miközben prioritásként kezeli az emberi élet és a mezőgazdasági tevékenységek védelmét.”

„Ez az intézkedés egyensúlyt teremt a medvepopuláció megfelelő kezelése és az emberi élet védelme

között. A kvóták tudományos alapú elosztásával ott történik beavatkozás, ahol a legnagyobb szükség van rá – különösen a gazdákat sújtó károk csökkentése és a vidéki közösségek védelme érdekében. Fontos, hogy a jövőben is következetesen, szakmai alapon kezeljük a medveállomány kérdését” – tette hozzá Magyar Loránd, a képviselőház mezőgazdasági bizottságának tagja, Szatmár megyei képviselő.

A képviselőház szerdán megszavazta azt a törvénytervezetet is, amely a veszélyes medvékkel szembeni azonnali beavatkozásról szóló sürgősségi kormányrendeletet hagyja jóvá. Ez rögzíti: ha egy településen medve jár, belterületen a helyi beavatkozási csapat azonnal dönthet a kilövésről. Az RMDSZ javaslatára a parlament az eljárás egyszerűsítéséről döntött, így az azonnali beavatkozást követő jelentést már nem szükséges minden résztvevőnek aláírnia, elegendő az intervenció csapat tagjainak többségi jóváhagyása, ami gyorsabb és hatékonyabb ügyintézését tesz lehetővé. A törvénytervezetek a Hivatalos Közlönyben való megjelenésük után lépnek hatályba, amennyiben az államfő nem emel kifogást ellenük, és aláírja azokat. (RMDSZ-közlemény)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929	- vidék - 0265/929
• Rendőrség	- 0265/202-305	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	• Aquaserv:	- hideg víz-csatorna - 0265/215-702
• Sürgősség szolgálat:		- közönség szolgálat	- 0265/208-888
- gyermekeknek	- 0265/210-177	- központ	- 0265/208-800
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 021-9551
• Prefektúra	- 0265/266-801	• Vasútállomás	- 0265/236-284
• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás	
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között:	0736-883-110		
• Procardia Egészségügyi Központ			- 0265/215-119
- Orvosi rendelők:			- 0744-282-710
M. Eminescu u. 3. sz.:		• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
- 0265/210-087		- koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.:		- koszorúk	- 0745-606-269
- 0730-545-646		- halottszállítás	- 0758-047-604
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304		
	- 0265/312 436		
	- 0265/250-120		
	- 0265/263 351		
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351		
• Dora Optics	- 0733-553-976		
	- 0733-553-976		
• DIGI	- 0365/400-401		
	- 0365/400-404		

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.
Várjuk jelentkezését a 0265/268-854-es telefonon.

A NÉPÚJSÁG ALAPÍTVÁNY SZÁMÍT ÖNRE

Akárcsak az előző években, alapítványunk továbbra is hathatósan szeretné támogatni Maros megye magyarságának szellemi, kulturális gyarapodását, ösztönözni az ifjú tehetségek kibontakozását, érvényesülését, elősegíteni az olvasói igények kielégítését. **Ebben kéri barátai, a Népújság híveinek támogatását.**

KÉRJÜK, AJÁNLJA FEL JÖVEDELEMADÓJA 3,5 %-ÁT ERRE A CÉLRA!

Adataink:

Név: Fundația Népújság Alapítvány
Cím: 540015 Tg. Mureș, str. Gheorghe Doja nr. 9. et. II.
Adószám: 5093655
Bankszámlaszám: RO96 RNCB 0188 0349 7752 0001

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

A marosvásárhelyi székhelyű **VARROC ROMANIA RT.** ÚJ KOLLÉGÁKAT KERES GYÁRTÁSVEZETŐKÉNT a következő gyártóműhelyekbe: műanyag fröccsöntés, fényszóró-összeszerelés és elektronikus áramkörök gyártása. A Varroc egy globális autóiipari technológiai vállalat, amelynek termékportfóliója széles skáláját fedi le az e-mobilitási megoldások, karosszériarendszer-megoldások, világítási megoldások, HMI-megoldások, belső égésű motoros meghajtórendszerek és fejlett elektronikus megoldások az eredetiberendezés-gyártók (OEM) és az utángyártott piac számára. Az érdeklődők a 0743-283-684-es telefonszámon vagy az Orsolya.Ury@varroc.com e-mail-címen vehetik fel a kapcsolatot a céggel. (69260-I)

MAGÁNCÉG KÖNYVELŐT alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.)

KÜLÖNFÉLÉK

ELSZÁLLÍTUNK bútort, ruhát, felesleges dolgokat, autóakkumulátort, autófelnit, törmelékot, kábelt, ócskavasat. Tel. 0747-816-052, 0770-620-599. (28210)

CSÖKÖS

ZERKOVITZ BÉLA

ASSZÓNY

Operettissimo
produkción

Pünkösdi Kató | Kolcsár Katalin
Dorozsmal Pista | Plesa Róbert
Báró Tarpataky | Ádám János
Rica-Maca | Székely Zsejke
Ibolya Éde | Rétyi Zsombor
Hunyadiné | Mátyóki Mária
Kubanek | Rigmányi István
Madame Krauss | Kondrát Bea

Zenekar | Gyenge Zoltán Balázs,
Kolcsár Péter, Török Dani Márton
Súgó | Kondrát Bea

Átdolgozta | Plesa Róbert, Rétyi Zsombor
Koreográfus | Jakab Melinda
Díszlet | Venczel Áttila
Zenei vezető | Kolcsár Péter
Zenei munkatárs | Kondrát Csaba

Rendező | Kántor Melinda

Dátum: 2026. április 24. - 18:00 óra
Helyszín: MAROS MŰVÉSZEGYÜTTES
ELŐADÓTERME

Jegyvásárlási lehetőségek:
FOGLALÁSSAL KAPCSOLATOS ELÉRHETŐSÉG: 0757 059 594
JEGYÁR: 80 LEJ

DORA KÓRHÁZ

Teljes körű ellátás
az egész családnak!

- Szemészet
- Gasztroenterológia
- Kardiológia
- Fül-orr-gégészet
- Érsebészet
- Tüdőgyógyászat
- Plasztikai sebészet

www.doraoptics.ro 0771 195 340

HUNGÁRIA NAGYCIRKUSZ

MAROSVÁSÁRHELY

AZ IMPERIAL SZÁLLÓ
ÉS A METRO ÁRUHÁZ KÖZÖTT
DÓZSA GYÖRGY UTCA 231. SZ.

INFO: 077 934 3057 FACEBOOK INSTAGRAM TIKTOK:
WWW.HUNGARIANAGYCIRKUSZ.HU HUNGÁRIA CIRKUSZ

ÁPRILIS	ÁPRILIS 17., 23., 24.: 18 óra	ÁPRILIS
17.	ÁPRILIS 18., 25.: 15 és 18 óra ÁPRILIS 19.: 15 és 18 óra ÁPRILIS 26.: 15 és 18 óra	26.

Marosvásárhelyi Rádió Románia 96 FM
106,8 FM
1323 AM
www.marosvasarhelyiradio.ro

MEZŐSÉG MOSOLYA

Éneket: Kásler Magda, a Maros Művészegyüttes zenekarának kíséretében
Táncvezetők: Kásler Magda és Kovács Szabolcs-Zoltán
Rendező-koreográfus: Varga János Fotográfus: Lőrincz Zoltán
Igazgató: Moldován-Horváth István

2026.04. 28., 19.00
Maros Művészegyüttes előadóterme
Jegyek/billete: 0757.059.594 / bilette.visitmures.com

MAROS MEGYEI TANÁCS IFTO FOLK DANCE

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA
EMBERI ERŐFORRÁS TÁMOGATÁSKÉZELŐ
CSÓRI SÁNDOR ALAP